

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Gospić

KLASA: 041-01/23-02/35
URBROJ: 613-11-24-9
Gospić, 3. lipnja 2024.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Grad Otočac
za 2022.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O GRADU	7
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	7
	Sustav unutarnjih kontrola	8
	Planiranje i izvršenje proračuna	10
	Financijski izvještaji	11
III.	REVIZIJA ZA 2022.	21
	Ciljevi i područja revizije	21
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	21
	Metode i postupci revizije	22
	Nalaz za 2022.	24
	Provedba naloga i preporuka	44

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Grada Otočca (dalje u tekstu: Grad) za 2022.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Grada sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Grada za 2022. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- U glavnoj knjizi su potraživanja za spomeničku rentu manje evidentirana za 320.267,00 kn, a potraživanja za komunalni doprinos više za 100.756,00 kn od potraživanja prema podacima iz analitičkih evidencija. Podaci o potraživanjima za spomeničku rentu i komunalni doprinos u glavnoj knjizi i analitičkim evidencijama nisu međusobno usklađeni. Zbog netočnog evidentiranja potraživanja u glavnoj knjizi, ni financijski izvještaji ne osiguravaju točne podatke o navedenim potraživanjima.

Koncem 2022. stanje izvanbilančnih zapisa iskazano je u financijskim izvještajima u iznosu od 12.363.420,00 kn, a odnose se na potencijalne obveze po sudskim sporovima u iznosu od 7.363.420,00 kn i na dane instrumente osiguranja plaćanja (zadužnice) u iznosu od 5.000.000,00 kn. U poslovnim knjigama nisu evidentirane ni u financijskim izvještajima u okviru izvanbilančnih zapisa iskazane primljene zadužnice u iznosu od 2.375.315,00 kn. Podaci o primljenim zadužnicama nisu navedeni ni u Bilješkama uz financijske izvještaje.

Popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2022. nije obavljen u skladu s propisima. Povjerenstvo za popis obavilo je popis dugotrajne imovine, opreme i sitnog inventara na način da su u popisnim listama već bili uneseni knjigovodstveni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima, a povjerenstvo je potpisom potvrdilo navedeno stanje imovine. Podaci o stvarnoj količini utvrđenoj popisom nisu upisani. Popisne liste ne sadrže stvarno i knjigovodstveno stanje te usporedbu u količini i vrijednosti iz koje bi bilo vidljivo odgovara li knjigovodstveno stanje stanju utvrđenom popisom. Popisom nisu obuhvaćeni udjeli u glavnicu trgovačkih društava koji su u glavnoj knjizi evidentirani u vrijednosti od 29.039.700,00 kn ni stavke evidentirane u glavnoj knjizi u okviru izvanbilančnih zapisa (dani instrumenti osiguranja plaćanja, sudski sporovi u tijeku) u iznosu od 12.363.420,00 kn. Na temelju Zaključka gradonačelnika iz prosinca 2022. iz poslovnih knjiga isknjižena je dugotrajna materijalna imovina (namještaj, elektronička i druga oprema) nabavne vrijednosti od 129.406,00 kn i sadašnje vrijednosti od 627,00 kn. Rashodovana oprema je, prema pisanom očitovanju Grada, zbrinuta u reciklažnom dvorištu kojim upravlja trgovačko društvo za pružanje komunalnih usluga u vlasništvu Grada, a zapisnik o predaji rashodovane imovine u reciklažno dvorište nije sastavljen. Nadalje, u prosincu 2022. gradonačelnik je donio Odluku o rashodovanju dugotrajne materijalne imovine (javna rasvjeta zamijenjena u projektu energetske modernizacije javne rasvjete) nabavne vrijednosti od 9.025.216,00 kn i sadašnje vrijednosti od 4.531.712,00 kn. Rashodovana imovina isknjižena je iz poslovnih knjiga na dan 31. prosinca 2022., iako je, prema potvrdama o zbrinjavanju, dio imovine predan ovlaštenom sakupljaču otpada u listopadu 2023., a dio se još nalazi u skladištu u vlasništvu Grada. Dugotrajna imovina se zadržava u evidenciji i iskazuje u bilanci do trenutka prodaje, darovanja, drugog načina otuđenja ili uništenja. (točka 3. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Grada za 2022. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama propisano je, između ostalog, da su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti savjetovanje s javnošću pri donošenju općih akata kad se njima utječe na interese građana i pravnih osoba. Nadalje, dužne su donijeti i na svojim mrežnim stranicama objaviti plan savjetovanja s javnošću za kalendarsku godinu najkasnije do isteka prethodne kalendarske godine. Grad je proveo savjetovanje s javnošću o nacrtu prijedloga Proračuna, a prije donošenja drugih općih akata savjetovanje s javnošću nije provedeno. Također, nije donesen plan savjetovanja s javnošću za 2022. (točka 1. Nalaza)
- Ukupna potraživanja (prije ispravka vrijednosti) koncem 2022. iznose 9.392.136,00 kn, od čega se na dospjela potraživanja odnosi 8.783.398,00 kn. Vrijednosno značajnija su dospjela potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu od 4.971.026,00 kn, spomeničku rentu u iznosu od 1.353.842,00 kn, gradske poreze u iznosu od 1.365.262,00 kn, naknadu za uređenje voda u iznosu od 519.852,00 kn te komunalni doprinos u iznosu od 342.214,00 kn. Grad nije poduzimao dostatne mjere za potpunu i pravodobnu naplatu potraživanja. Za naplatu potraživanja u iznosu od 34.154,00 kn pokrenuti su ovršni postupci u 2021. Osim navedenog, Grad nije u 2022. i prethodnim godinama, uz upućivanje opomena, poduzimao druge mjere naplate. Osim opomena, trebalo je poduzeti i druge mjere za naplatu potraživanja navedene u Odluci o proceduri naplate prihoda, obračuna i naplate dospjelih nenaplaćenih potraživanja Grada (odobravanje obročne otplate, naplata putem instrumenata osiguranja plaćanja, pokretanje ovršnog postupka). (točka 4. Nalaza)
- Prihodi od privremenog korištenja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države ostvareni su u iznosu od 157.164,00 kn. Prema Zakonu o poljoprivrednom zemljištu, poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države koje se nalazi na području jedinice lokalne samouprave raspolaže se na temelju Programa raspolaganja kojeg uz suglasnost ministarstva nadležnog za poljoprivredu donosi općinsko odnosno gradsko vijeće. Program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države koje se nalazi na području Grada nije donesen.

Tijekom 2022. ostvareni su prihodi od prodaje građevinskog zemljišta u poslovnoj zoni u iznosu od 549.257,00 kn. Ugovori su s kupcima zemljišta ukupne površine 29 031 m² zaključeni u 2017. i 2022., a ukupna kupoprodajna cijena iznosi 1.738.666,00 kn. Plaćanje je ugovoreno obročnom otplatom. Kupci su podmirili obveze u cijelosti. Poslovna zona podijeljena je na tri zone, a prema zonama utvrđene su i početne cijene prodaje građevinskog zemljišta. Jedno zemljište, površine 4 000 m² i dio drugog zemljišta (približno 20,0 % od ukupne površine od 14 872 m²) nalaze se u zoni poslovno uslužne djelatnosti za koju je početna cijena utvrđena u iznosu od 10,00 eura/m², a prodani su po cijeni za zonu proizvodne djelatnosti od 8,00 eura/m². Zbog navedenog su kupoprodajne cijene utvrđene manje za 13.949,00 eura. Odluke o prodaji zemljišta površine 4 887 m² i zemljišta površine 4 000 m² donio je gradonačelnik, a s obzirom na to da pojedinačna kupoprodajna cijena navedenih građevinskih zemljišta iznosi 294.592,00 kn i 242.210,00 kn odnosno više od 166.763,00 kn ili 0,5 % iznosa prihoda bez primitaka ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj se odlučivalo o otuđivanju nekretnina, odluke o prodaji trebalo je donijeti Gradsko vijeće.

Prihodi od komunalnog doprinosa ostvareni su u iznosu od 13.852,00 kn, a prihodi od spomeničke rente u iznosu od 74.301,00 kn. Grad nije pravodobno donosio rješenja o komunalnom doprinosu i spomeničkoj renti u cilju prikupljanja i korištenja sredstava u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Tijekom 2022. ispostavljena su četiri rješenja kojima je utvrđena obveza plaćanja komunalnog doprinosa u iznosu od 11.292,00 kn. Uvidom u Upisnik predmeta prvostupanjskog upravnog postupka u sustavu e-Dozvola (informacijski sustav Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine namijenjen izdavanju jedinstvenog akta za građenje), utvrđeno je da je od siječnja 2020. do siječnja 2024. nadležni upravni odjel za izdavanje građevinskih dozvola Ličko-senjske županije u sustav unio podatke o 91 izdanoj građevinskoj dozvoli (od kojih je 13 izdanih u 2022.), prema kojima Grad nije pravodobno ispostavljao rješenja o razrezu komunalnog doprinosa. Na temelju zaprimljenih podataka o 91 izdanoj građevinskoj dozvoli Grad je do travnja 2024. izradio nacрте rješenja o razrezu komunalnog doprinosa za 27 obveznika prema kojima je obračunan komunalni doprinos u iznosu od 113.856,00 eura. Obveznicima je u veljači, odnosno ožujku 2024. dostavljeno deset rješenja za razrez komunalnog doprinosa u iznosu od 98.968,000 eura, od čega je do travnja 2024. naplaćeno 34.441,00 euro.

Na temelju Odluke o spomeničkoj renti, Grad je utvrdio 172 obveznika plaćanja spomeničke rente. Jednom obvezniku koji obavlja gospodarsku djelatnost (usluge hotelskog smještaja i druge djelatnosti) unutar granica kulturno-povijesne cjeline Grada, ispostavljena su rješenja o utvrđivanju spomeničke rente za pet godina u razdoblju od 2012. do 2018., ali (prema pisanom obrazloženju Grada) nisu dostavljena obvezniku. Potraživanja za spomeničku rentu od spomenutog obveznika na temelju ispostavljenih rješenja evidentirana su u analitičkoj evidenciji u ukupnom iznosu od 193.500,00 kn. Od 2019. Grad nije donosio rješenja o utvrđivanju spomeničke rente za navedenog obveznika. (točka 5. Nalaza)

- Gradsko vijeće je u prosincu 2021. donijelo Program održavanja komunalne infrastrukture za 2022., a u prosincu 2022. izmjene navedenog Programa. Izmjenama Programa planirana su sredstva za održavanje komunalne infrastrukture u ukupnom iznosu od 15.235.440,00 kn. Programom nije određen opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova te nije vidljivo koje se javne i zelene površine, nerazvrstane ceste i javna rasvjeta planiraju održavati i u kojem opsegu (količini). Prema Zakonu o komunalnom gospodarstvu, opseg poslova održavanja obvezni je element programa održavanja komunalne infrastrukture. Rashodi za komunalnu djelatnost održavanja nerazvrstanih cesta (nasipavanje nasipnim materijalom i obnova asfaltiranih kolnika) u iznosu od 1.230.346,00 kn ostvareni su na temelju ugovora zaključenih s izvoditeljima radova nakon provedenih postupaka jednostavne nabave. U natječajnoj dokumentaciji te ponudbenom troškovniku koji je priložen uz ugovore utvrđene su jedinične cijene i ukupne količine radova i materijala, dok količine radova i procjena troškova održavanja po pojedinim cestama nisu utvrđene niti ugovori sadrže navedene elemente. Također, ni Program održavanja ne sadrži navedene elemente. Zbog navedenog, nije omogućena usporedba planiranih i izvedenih radova na održavanju nerazvrstanih cesta.

Udrugama u području kulture, socijalnih i humanitarnih udruga i udruga Domovinskog rata te tehničke kulture dodijeljena su sredstva na temelju javnog natječaja u iznosu od 412.823,00 kn. Osim navedenog, izravno su, na temelju zahtjeva i rješenja gradonačelnika, dodijeljena sredstva udrugama u ukupnom iznosu od 111.650,00 kn, od čega 26.960,00 kn u pojedinačnim iznosima do 5.000,00 kn, a 84.690,00 kn u pojedinačnim iznosima iznad 5.000,00 kn. Korisnici donacija su dostavili dokaze o utrošku sredstava, međutim ugovori o korištenju sredstava nisu zaključeni. Prema propisima kojima je uređeno financiranje programa i projekata koje provode udruge, financijska sredstva bez objavljivanja javnog natječaja dodjeljuju se udrugama izravno samo u opravdanim i iznimnim slučajevima, i to jednokratno do 5.000,00 kn za aktivnosti koje iz opravdanih razloga nisu mogle biti planirane u godišnjem planu udruge. (točka 6. Nalaza)

- Za 2022. donesen je Plan nabave i dvije izmjene i dopune Plana. Drugim izmjenama Plana nabave planirana je nabava roba, radova i usluga u vrijednosti od 34.601.017,00 kn. Na planirane postupke javne nabave odnosi se 23.651.840,00 kn, a na postupke jednostavne nabave 10.949.177,00 kn. Revizijskim postupcima provjereno je šest postupaka javne nabave za koje su zaključeni ugovori o nabavi radova i usluga u vrijednosti od 16.614.426,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost te osam postupaka jednostavne nabave za koje su zaključeni ugovori o nabavi radova i usluga u vrijednosti od 2.429.340,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti vezani za provedbu postupaka nabave u iznosu od 802.346,00 kn.

Za geodetske usluge evidentiranja nerazvrstanih cesta proveden je postupak javne nabave te je zaključen ugovor u vrijednosti od 17.617,00 kn. U prosincu 2022. zaključen je dodatak ugovoru jer su usluge evidentiranja nerazvrstanih cesta izvršene u ukupnoj duljini od 44 450 metara te ukupna vrijednost izvršenih usluga iznosi 488.950,00 kn. Za nabavu usluga hvatanja i zbrinjavanja napuštenih i izgubljenih životinja na području Grada proveden je postupak jednostavne nabave i zaključen ugovor na razdoblje od studenoga 2022. do prosinca 2023. u vrijednosti od 6.950,00 kn. Za studeni i prosinac 2022. obračunane su usluge za hvatanje i zbrinjavanje napuštenih i izgubljenih životinja u iznosu od 22.737,00 kn. Troškovnici kao sastavni dio dokumentacije o nabavi navedene usluge nisu sastavljeni u skladu s propisima o javnoj nabavi jer je za sve stavke u troškovniku navedena količina jedan, a ne potrebna odnosno predvidiva količina. Na taj način najnižu cijenu čini zbroj jediničnih cijena u troškovniku, a ne zbroj cijena svih stavaka (umnožak količine i jedinične cijene stavke), što je utjecalo na ukupnu cijenu ponuda na temelju kojih je odabran najpovoljniji ponuditelj. (točka 7. Nalaza)

Obveze Grada

Grad je obvezan pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O GRADU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), utvrđen je Grad kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Ličko-senjske županije. Prema odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14, 123/17 i 118/18) i Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 3/24, koja je u primjeni od siječnja 2024.), Grad je razvrstan u četvrtu skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave. Pripada drugoj skupini područja posebne državne skrbi. Obuhvaća 22 naselja s ukupno 8 332 stanovnika (prema popisu stanovništva iz 2021.). Sjedište Grada je Kralja Zvonimira 10, Otočac.

Prema odredbi članka 19. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), gradovi u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima i to osobito poslove koji se odnose na: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i šport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području te ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Grada ustrojen je Jedinostveni upravni odjel. Grad je koncem 2022. imao 27 zaposlenika, od kojih 26 na neodređeno i jednog na određeno vrijeme. U programu javnih radova tijekom 2022. bile su zaposlene tri osobe.

Statut Grada usklađen je u prosincu 2021. s odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 144/20).

Tijela Grada su Gradsko vijeće i gradonačelnik. Gradsko vijeće ima 13 članova. Zakonski predstavnik Grada tijekom 2022. i u vrijeme obavljanja revizije je gradonačelnik Goran Bukovac. Gradonačelnik dužnost na koju je izabran obavlja profesionalno. Prema odredbi članka 90.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, profesionalno obavljanje dužnosti podrazumijeva da ostvaruje pravo na plaću i druga prava iz rada, a vrijeme obavljanja dužnosti uračunava se u staž osiguranja. Prema Statutu iz 2021., gradonačelnik nema zamjenika.

Prema Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika, Grad ima četiri proračunska korisnika, i to narodnu knjižnicu, pučko otvoreno učilište, dječji vrtić i centar za pomoć u kući u kojima je koncem 2022. bilo 45 zaposlenika. Ima udjele u temeljnom kapitalu trgovačkog društva za djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje (100,0 %), trgovačkog društva za komunalne djelatnosti (100,0 %) te u trgovačkom društvu za radijsku djelatnost (33,0 %).

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23) te Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19).

Prema odredbama članaka 4. i 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva. Navedene procedure trebale bi utjecati na smanjenje rizika pojave nepravilnosti u područjima poslovanja za koje je spomenute procedure potrebno donijeti.

Postupci i metode unutarnjih kontrola Grada opisani su unutarnjim aktima, odnosno pravilnicima i odlukama, kao i pisanim procedurama. Tijekom 2022. Grad je, između ostalog, primjenjivao sljedeće unutarnje akte: Statut, Odluku o ustrojstvu i djelokrugu Jedinственog upravnog odjela Grada, Pravilnik o unutarnjem redu gradske uprave, Pravilnik o radu službenika i namještenika upravnih tijela Grada, Odluku o određivanju koeficijenata za obračun plaće službenika i namještenika u upravnim tijelima Grada, Odluku o utvrđivanju osnove za obračun plaće službenika i namještenika u upravnim tijelima Grada, Odluku o kriterijima za određivanje prioriteta za dodjelu financijskih sredstava programima i projektima od posebnog interesa za Grad, Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave, Pravilnik o načinu provođenja stručnog vrednovanja i ocjene opravdanosti i učinkovitosti investicijskih projekata Grada, Uputu o suradnji između Grada Otočca i korisnika te Odluku o mjerilima i načinu korištenja vlastitih prihoda proračunskih korisnika. Također, primjenjivane su i pisane procedure, i to: Procedura naplate prihoda, obračuna i naplate dospjelih nenaplaćenih potraživanja Grada, Procedura stvaranja ugovornih obveza, Procedura zaprimanja i provjere računa te plaćanja po računima, Procedura izdavanja i obračunavanja putnih naloga, Procedura blagajničkog poslovanja te Procedura upravljanja i raspolaganja nekretninama u vlasništvu Grada koja se primjenjuje od ožujka 2023.

Grad je uspostavio sustav *web* riznice u koji korisnici unose svoje zahtjeve za isplatu, planove, izmjene i dopune planova te polugodišnje i godišnje izvještaje o izvršenju financijskih planova. Prema Odluci o izvršavanju Proračuna Grada za 2022., proračunski korisnici posluju preko vlastitih računa, a polugodišnje i godišnje izvješće o ostvarenim prihodima i njihovom korištenju obvezni su dostavljati Jedinственom upravnom odjelu radi knjigovodstvenog evidentiranja. Ako proračunski korisnici sredstva vlastitih, namjenskih i ostalih prihoda ne utroše tijekom proračunske godine, mogu se koristiti u sljedećoj godini uz prethodnu suglasnost gradonačelnika. Grad je uspostavio sustav zaprimanja računa putem aplikacije e-račun.

Grad je imenovao osobu za nepravilnosti i službenika za informiranje te je Ministarstvu financija u ožujku 2023. dostavljeno godišnje izvješće o nepravilnostima za 2022.

Izjavom o fiskalnoj odgovornosti odgovorna osoba institucije, odnosno čelnik, na godišnjoj razini izvještava o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola. Gradonačelnik je za 2022. sastavio Izjavu o fiskalnoj odgovornosti (Obrazac 1.b) uz koju je priložen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2023. te Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima za 2022. Prema Izjavi o fiskalnoj odgovornosti za 2022. (koja je sastavljena na temelju popunjenog Upitnika o fiskalnoj odgovornosti) utvrđene su slabosti i nepravilnosti u području izvršavanja proračuna te u području upravljanja imovinom. Planom otklanjanja slabosti i nepravilnosti utvrđene su potrebne aktivnosti, očekivani rokovi otklanjanja nepravilnosti te su imenovane osobe odgovorne za njihovo otklanjanje. Rok za otklanjanje slabosti i nepravilnosti bio je lipanj 2023. (za dio pitanja iz područja upravljanja imovinom) i prosinac 2023. (za dio pitanja iz područja izvršavanja proračuna i upravljanja imovinom). Do vremena obavljanja revizije (prosina 2023.) donesena je Procedura upravljanja i raspolaganja nekretninama u vlasništvu Grada. Izrada Strategije upravljanja imovinom u vlasništvu Grada i Plana upravljanja imovinom u vlasništvu Grada je u tijeku. Nadalje, do vremena obavljanja revizije ustrojen je Registar imovine koji se i nadalje ažurira u vezi s promjenama statusa pojedine imovine. U vezi sa slabostima i nepravilnostima koje se odnose na rješavanje vlasničkih prava za sve nekretnine u vlasništvu Grada, utvrđivanje namjene svih nekretnina kojima Grad upravlja i raspolaže, poduzimanje aktivnosti za rješavanje imovinskopravnih odnosa, neotklonjene nepravilnosti u najznačajnijem dijelu odnose se na poljoprivredna i dijelom na građevinska zemljišta. Nekretnine kojima je definirana namjena, a nisu u funkciji odnose se na tri stana koja nije moguće koristiti u skladu s njezinom namjenom niti uz znatna ulaganja. Slabost i nepravilnost koja se odnosi na izradu analize opravdanosti odabranog oblika stjecanja nekretnina nije otklonjena.

Grad obavlja provjeru i sastavlja izvješća o izvršenoj provjeri Izjave o fiskalnoj odgovornosti proračunskih korisnika Grada te trgovačkih društava kojima je (su)vlasnik.

Grad je putem objave podataka na svojim mrežnim stranicama uspostavio odgovarajući način unutarnje i vanjske komunikacije te objavljivanja podataka o svom poslovanju. Na mrežnim stranicama su, između ostalog, objavljeni podaci o Proračunu (uključujući upute za izradu prijedloga proračuna i proračunski vodič za građane), unutarnjim aktima, financijskim izvještajima, strateškim dokumentima i planovima, dokumentima u vezi s javnom nabavom, natječajima, kao i druge informacije kako bi bile dostupne javnosti.

U kolovozu 2022. donesen je Etički kodeks koji se odnosi na članove Gradskog vijeća i članove radnih tijela Gradskog vijeća te je objavljen u Službenom glasniku Grada. Nadalje, Grad je usvojio Etički kodeks gradske uprave i objavio ga na svojim mrežnim stranicama te utvrdio način postupanja po prijavljenim situacijama neetičnog ponašanja. Na mrežnim stranicama objavljena je Odluka o imenovanju službenika za informiranje i zaštitu osobnih podataka te godišnje izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22). Prema odredbama članka 11. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22), provedeno je savjetovanje s javnošću o nacrtu prijedloga Proračuna.

Unutarnja revizija nije ustrojena, a prema odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, Grad nije obavezan ustrojiti unutarnju reviziju.

Planiranje i izvršenje proračuna

Grad je za 2022. donio Proračun, Odluku o izvršavanju Proračuna, dvije izmjene i dopune Proračuna te izmjenu i dopunu Odluke o izvršavanju Proračuna. Proračunom za 2022. planirani su prihodi i primici u iznosu od 104.641.155,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu od 119.741.155,00 kn te korištenje viška prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 15.100.000,00 kn.

Zadnjim Izmjenama i dopunama Proračuna iz prosinca 2022., prihodi i primici planirani su u iznosu od 64.180.000,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu od 74.220.000,00 kn te korištenje viška prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 10.040.000,00 kn. U odnosu na Proračun, planirani prihodi i primici manji su za 40.461.155,00 kn ili 38,7 %, a rashodi i izdaci za 45.521.155,00 kn ili 38,0 %. Izmjenama Proračuna znatno manje planirani su prihodi od pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa sredstava Europske unije za 30.605.300,00 kn ili 96,7 %, kao i rashodi za izgradnju građevinskih objekata te postrojenja i opreme za 25.972.000,00 kn ili 44,0 %. Nadalje, znatno manje planirani su rashodi za ulaganja u uređenje Interpretacijsko-komunikacijskog centra kulturno povijesne baštine i biološke raznolikosti Gacke doline zbog promjena u projektu i izrade projektne dokumentacije za 7.800.000,00 kn ili 97,0 % te povećanja kapaciteta odlagališta komunalnog otpada zbog nezavršenih postupaka u vezi s izdavanjem potrebne dozvole nadležnog ministarstva za 5.800.000,00 kn ili 96,0 %.

Odlukom o izvršavanju Proračuna utvrđena je proračunska zaliha u iznosu od 200.000,00 kn koja je u 2022. korištena u iznosu od 10.000,00 kn za otklanjanje posljedica uzrokovanih požarom na obiteljskoj kući.

Uz Proračun, donesene su projekcije za 2023. i 2024. Prema spomenutim projekcijama, za 2023. planirani su prihodi u iznosu od 90.768.711,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu od 102.768.711,00 kn te korištenje viška prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 12.000.000,00 kn. Za 2024. planirani su prihodi u iznosu od 84.414.735,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu od 96.414.735 kn te korištenje viška prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 12.000.000,00 kn.

Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna za 2022. usvojen je na sjednici Gradskog vijeća održanoj u srpnju 2023. Prihodi su ostvareni u iznosu od 38.106.837,00 kn, što je 26.073.163,00 kn ili 40,6 % manje od planiranih. Znatno manje u odnosu na Proračun ostvareni su prihodi od poreza za 10.992.109,00 kn ili 43,3 % i primici od zaduživanja za energetska modernizaciju javne rasvjete za 10.250.000,00 kn ili 100,0 % (zaduživanje je realizirano u 2023.). Rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 55.115.430,00 kn, što je 19.104.570,00 kn ili 25,7 % manje od planiranih. Znatno manje u odnosu na Proračun ostvareni su rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 9.025.473,00 kn ili 34,2 % jer su ugovoreni i započeti investicijski projekti (asfaltiranje nerazvrstanih cesta, obnova društvenog doma, izgradnja dječjeg igrališta, nabava komunalne opreme), koji nisu završeni do kraja proračunske godine te se njihova realizacija prenosi u sljedeću proračunsku godinu. Nadalje, za obnovu zgrade veleučilišta nabava je provedena u 2022. te je zaključen ugovor za izvođenje radova, a radovi u 2022. nisu započeli zbog vremenskih uvjeta. Manjak prihoda tekuće godine iskazan je u iznosu od 17.008.593,00 kn. Preneseni višak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 9.463.513,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 7.545.080,00 kn.

Proračun, izmjene i dopune Proračuna te Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna za 2022. sadrže prihode Grada i proračunskih korisnika te su objavljeni na mrežnim stranicama Grada.

Strategija razvoja Grada donesena je za razdoblje od 2019. do 2023., kojom su utvrđeni strateški ciljevi usmjereni na razvoj poljoprivrednih djelatnosti, razvoj kontinentalnog planinskog turizma te razvoj proizvodnih djelatnosti prehrambene i drvne industrije vezanih za neiskorištene prirodne resurse i mjere za njihovo ostvarenje. U skladu s odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17 i 151/22) te odredbama Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 89/18), u siječnju 2022. gradonačelnik je donio Provedbeni program Grada za razdoblje od 2021. do 2025., kojim su utvrđeni strateški ciljevi, aktivnosti, mjere, nositelji i pokazatelji uspješnosti. U siječnju 2023. izrađeno je Godišnje izvješće za 2022. u kojem je naveden napredak u provedbi mjera, aktivnosti i projekata za ostvarivanje ciljeva navedenih u Provedbenom programu.

Financijski izvještaji

Grad vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su nadležnim tijelima u propisanom roku i objavljeni su na mrežnim stranicama Grada.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

U Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2022. iskazani su prihodi te rashodi i izdaci Grada i proračunskih korisnika u dijelu u kojem ih Grad financira iz svojih prihoda. Prema podacima iz navedenog Izvještaja, ukupni prihodi za 2022. ostvareni su u iznosu od 35.331.115,00 kn, što je 1.280.191,00 kn ili 3,5 % manje u odnosu na prethodnu godinu. U znatno većem iznosu ostvareni su prihodi od poreza za 2.829.919,00 kn ili 24,5 % (najvećim dijelom zbog više ostvarenih prihoda od poreza i prireza na dohodak), a znatno manje prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 4.446.323,00 kn ili 27,1 % jer su manje ostvareni prihodi iz državnog proračuna temeljem prijenosa sredstava Europske unije za uređenje gradske ulice koji su u 2021. ostvareni u iznosu od 3.647.329,00 kn i prihod od projekta Zaželi koji je za 2021. ostvaren u iznosu od 625.251,00 kn, a za 2022. nije ostvaren).

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	11.558.742,00	14.388.661,00	124,5
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	16.411.221,00	11.964.898,00	72,9
3.	Prihodi od imovine	2.824.983,00	2.440.267,00	86,4
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	4.093.663,00	5.450.004,00	133,1
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	0,00	350.345,00	-
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	25.964,00	20.141,00	77,6
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1.108.509,00	716.799,00	64,7
8.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	588.224,00	0,00	-
	Ukupni prihodi i primici	36.611.306,00	35.331.115,00	96,5

Značajniji udjel u ukupno ostvarenim prihodima imaju prihodi od poreza u iznosu od 14.388.661,00 kn ili 40,7 %, prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 11.964.898,00 kn ili 33,9 % i prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi te pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu od 5.450.004,00 kn ili 15,4 %.

Prihodi koji imaju propisanu namjenu odnose se na prihode od pomoći, turističku pristojbu, spomeničku rentu, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, naknadu za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru, naknadu za promjenu namjene poljoprivrednog u građevinsko zemljište, komunalnu naknadu, komunalni, šumski i vodni doprinos, prihode od Hrvatskih voda za uslugu obračuna i naplate naknade za uređenje voda te od prodaje nefinancijske dugotrajne imovine (prodaja zemljišta u poduzetničkoj zoni, prodaja stanova). Ostvareni su u iznosu od 7.098.396,00 kn i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima je 20,1 %.

Prihodi od poreza ostvareni su u iznosu od 14.388.661,00 kn i odnose se na prihode od poreza i prireza na dohodak u iznosu od 12.775.092,00 kn, poreza na promet nekretnina u iznosu od 975.857,00 kn te gradskih poreza u iznosu od 637.712,00 kn. Prirez porezu na dohodak plaćao se u 2022. po stopi od 7,0 %. Gradski porezi ostvareni su od poreza na kuće za odmor u iznosu od 261.671,00 kn, poreza na potrošnju u iznosu od 211.607,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu od 153.392,00 kn te poreza koji su se razrezivali prethodnih godina (naknada za reklame, porez na tvrtku) u iznosu od 11.042,00 kn. Utvrđeni su Odlukom o gradskim porezima i prirezu porezu na dohodak Grada Otočca iz prosinca 2021. Poslove utvrđivanja i naplate gradskih poreza obavlja Jedinostveni upravni odjel Grada.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 11.964.898,00 kn i odnose se na tekuće pomoći u iznosu od 11.094.898,00 kn i kapitalne pomoći u iznosu od 870.000,00 kn. Tekuće pomoći ostvarene su iz državnog proračuna za fiskalno izravnjanje u iznosu od 11.034.268,00 kn i od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za zapošljavanje nezaposlenih osoba na javnim radovima u iznosu od 60.630,00 kn.

Kapitalne pomoći ostvarene su u cijelosti iz državnog proračuna, i to od Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije za obnovu dva društvena doma u iznosu od 540.000,00 kn, Središnjeg državnog ureda za demografiju i mlade za izgradnju dječjeg igrališta kod dječjeg vrtića u iznosu od 210.000,00 kn te Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine za izgradnju parkirališta kod dječjeg vrtića u iznosu od 120.000,00 kn.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 2.440.267,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od naknade za korištenje prostora elektrana u iznosu od 1.453.274,00 kn, od zakupa i iznajmljivanja imovine (zakup poslovnih prostora 179.312,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države 157.164,00 kn, korištenje kuglane 101.480,00 kn, najam stambenih objekata 11.292,00 kn) u iznosu od 449.248,00 kn, naknade za koncesije na vodama i javnom vodnom dobru u iznosu od 227.745,00 kn te spomeničke rente u iznosu od 74.301,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 5.450.004,00 kn, a vrijednosno značajniji prihodi ostvareni su od šumskog doprinosa u iznosu od 2.266.675,00 kn, komunalne naknade u iznosu od 2.196.125,00 kn, korištenja javnih površina (pravo služnosti) u iznosu od 396.498,00 kn, Hrvatskih cesta za sufinanciranje zimskog održavanja cesta u iznosu od 390.738,00 kn te od turističke pristojbe u iznosu od 83.801,00 kn.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima ostvareni su u iznosu od 350.345,00 kn i u cijelosti se odnose na prihode od Hrvatskih voda za uslugu obračuna i naplate naknade za uređenje voda (10,0 % na iznos uplaćene naknade).

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 716.799,00 kn, i to od prodaje zemljišta u poslovnoj zoni u iznosu od 549.257,00 kn i prodaje stambenih objekata u iznosu od 167.542,00 kn. Zemljišta u poslovnoj zoni prodana su putem javnog natječaja na temelju odredbi Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima i Odluke o prodaji ili osnivanju prava građenja u Poslovnoj zoni Otočac.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2022., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 53.547.501,00 kn, što je 18.996.968,00 kn ili 55,0 % više u odnosu na prethodnu godinu. Znatno više ostvareni su rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 10.793.414,00 kn ili 166,5 % najvećim dijelom zbog ulaganja u energetske modernizaciju javne rasvjete, materijalni rashodi za 3.278.330,00 kn ili 35,4 % zbog više ostvarenih rashoda za električnu energiju, što je posljedica povećanja cijene te pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna za 2.945.697,00 kn ili 46,8 % zbog financiranja katastarske izmjere na području dva mjesna odbora i povećanja prijenosa proračunskim korisnicima za financiranje redovne djelatnosti.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	4.842.616,00	4.292.907,00	88,6
2.	Materijalni rashodi	9.250.974,00	12.529.304,00	135,4
3.	Financijski rashodi	112.190,00	98.850,00	88,1
4.	Subvencije	773.352,00	1.065.827,00	137,8
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	6.297.708,00	9.243.405,00	146,8
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	926.782,00	1.415.448,00	152,7
7.	Ostali rashodi	5.863.995,00	7.037.206,00	120,0
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	6.482.916,00	17.276.330,00	266,5
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	0,00	588.224,00	-
	Ukupni rashodi i izdaci	34.550.533,00	53.547.501,00	155,0
	Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 1)	36.611.306,00	35.331.115,00	96,5
	Višak prihoda i primitaka	2.060.773,00	0,00	-
	Manjak prihoda i primitaka	0,00	18.216.386,00	-

Vrijednosno značajniji rashodi i izdaci ostvareni su za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 17.276.330,00 kn ili 32,3 %, materijalne rashode u iznosu od 12.529.304,00 kn ili 23,4 % te pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 9.243.405,00 kn ili 17,3 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 4.292.907,00 kn. Odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 3.423.436,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 465.998,00 kn te druge rashode za zaposlene u iznosu od 403.473,00 kn. Od ukupno ostvarenih rashoda za brutoplaće i doprinose na plaće u iznosu od 3.889.434,00 kn, na rashode za zaposlenike Grada i dužnosnika odnosi se 3.814.694,00 kn, a na rashode za zaposlenike na provođenju programa javnih radova 74.740,00 kn. Drugi rashodi za zaposlene odnose se na naknadu za troškove prehrane, prigodne nagrade za blagdane (božićnica), otpremnine, naknade za godišnji odmor, dar djeci i dar u naravi, jubilarne nagrade, potpore za novorođenčce te na bolovanja duža od 90 dana. Plaće te naknade, nagrade i darovi u okviru drugih rashoda za zaposlene obračunavane su i isplaćivane u skladu s propisima i unutarnjim aktima Grada.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 12.529.304,00 kn i odnose se na rashode za usluge u iznosu od 8.897.102,00 kn, materijal i energiju u iznosu od 2.653.932,00 kn, naknade za prijevoz na posao i s posla, stručno usavršavanje i službena putovanja u iznosu od 135.689,00 kn te druge nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 842.581,00 kn.

U okviru rashoda za usluge, vrijednosno značajniji su rashodi za održavanje komunalne infrastrukture u iznosu od 5.058.560,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 2.195.295,00 kn, računalne usluge u iznosu od 356.948,00 kn, zdravstvene i veterinarske usluge u iznosu od 192.328,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 150.069,00 kn, usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 131.975,00 kn te usluge najma fotokopirnog uređaja i osobnog vozila putem operativnog *leasinga* u iznosu od 130.340,00 kn.

Komunalna djelatnost održavanja nerazvrstanih cesta povjerena je trgovačkom društvu za pružanje komunalnih usluga i pravnoj osobi na temelju zaključenih ugovora, djelatnost održavanja javne rasvjete pravnoj osobi na temelju zaključenog ugovora, a sve druge komunalne djelatnosti povjerene su trgovačkom društvu za pružanje komunalnih usluga i trgovačkom društvu za obavljanje javne vodoopskrbe i odvodnje u vlasništvu Grada na temelju Odluke o komunalnim djelatnostima i zaključenih ugovora za obavljanje poslova malčiranja i održavanja uređaja i objekata oborinske odvodnje.

Vrijednosno značajniji rashodi za materijal i energiju su rashodi za električnu energiju u iznosu od 2.192.212,00 kn (od čega se na javnu rasvjetu odnosi 1.727.360,00 kn). U okviru drugih nespomenutih rashoda poslovanja vrijednosno značajniji se odnose na rashode za pristojbe i naknade u iznosu od 354.570,00 kn te naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela u iznosu od 228.016,00 kn.

Rashodi za subvencije ostvareni su u iznosu od 1.065.827,00 kn, a vrijednosno značajnije se odnose na subvencije trgovačkom društvu za radijsku djelatnost u iznosu od 600.000,00 kn, trgovačkom društvu za pružanje komunalnih usluga za subvencioniranje smanjenja cijena za odvoz komunalnog otpada (subvencija iznosi 10,0 % troškova odvoza i zbrinjavanja komunalnog otpada na temelju koje se umanjuje iznos računa za građane) u iznosu od 296.187,00 kn, poljoprivrednim gospodarstvima i fizičkim osobama za umjetno osjemenjivanje te mikročipiranje, kastriranje i sterilizaciju životinja u iznosu od 100.083,00 kn te trgovačkom društvu za subvencioniranje prigradskog prijevoza u iznosu od 50.000,00 kn. Sredstva su dodijeljena na temelju zaključaka i rješenja gradonačelnika te zaključenih ugovora, kojima su ugovoreni rashodi koji će se podmirivati i način isplate sredstava.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 9.243.405,00 kn. Odnose se na prijenose sredstava proračunskim korisnicima Grada za financiranje redovne djelatnosti u iznosu od 7.232.963,00 kn, tekuće pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna u iznosu od 1.779.183,00 kn te na pomoći unutar općeg proračuna u iznosu od 231.259,00 kn.

Prijenosi proračunskim korisnicima Grada ostvareni su za rashode poslovanja u iznosu od 7.188.704,00 kn i nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 44.259,00 kn. Prijenos sredstava korisnicima je obavljen prema donesenim programima i godišnjim planovima rada korisnika te na temelju mjesečnih, odnosno posebnih zahtjeva i priloženih računa u visini stvarno nastalih troškova. Korisnici u izvještajnim razdobljima izvještavaju o utrošku sredstava. Postupke javne nabave roba, radova i usluga za koje su sredstva doznačena iz proračuna provodili su korisnici.

Tekuće pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna u najznačajnijem dijelu se odnose na prijenos Državnoj geodetskoj upravi za sufinanciranje katastarske izmjere i izradu elaborata na području dva mjesna odbora u iznosu od 1.729.183,00 kn na temelju Sporazuma o provođenju katastarske izmjere u svrhu izrade katastra nekretnina na području Grada, koji su u listopadu 2019. zaključili Državna geodetska uprava i Grad. Navedenim Sporazumom je utvrđeno da Grad u sredstvima za sufinanciranje provođenja katastarskih izmjera sudjeluje sa 70,0 %, a Državna geodetska uprava s 30,0 %, dok postupak javne nabave za obavljanje usluga katastarske izmjere i izradu elaborata provodi Državna geodetska uprava u dogovoru s Gradom.

Pomoći unutar općeg proračuna u najznačajnijem dijelu se odnose na kapitalne pomoći Županijskoj upravi za ceste za sufinanciranje radova na rekonstrukciji dijela županijske ceste u iznosu od 158.043,00 kn i rješavanja imovinskopravnih odnosa zbog rekonstrukcije županijske ceste u iznosu od 42.944,00 kn.

Ostvarene su na temelju Ugovora o sufinanciranju radova na rekonstrukciji dijela ceste i obnovi kolnika iz lipnja 2022. i Ugovora o sufinanciranju aktivnosti rješavanja imovinsko-pravnih odnosa iz ožujka 2021., koje su zaključili Županijska uprava za ceste i Grad.

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvarene su u iznosu od 1.415.448,00 kn. Vrijednosno značajnije odnose se na pomoć obiteljima za novorođeno dijete i obiteljima s petero i više djece u iznosu od 359.300,00 kn, sufinanciranje troškova smještaja i prehrane učenika srednjih škola u učeničkim domovima u iznosu od 247.500,00 kn, nabavu radnih materijala za učenike osnovne škole u iznosu od 204.965,00 kn, stipendije i školarine u iznosu od 180.500,00 kn, sufinanciranje programa produženog boravka osnovne škole u iznosu od 165.315,00 kn, poklon bon umirovljenicima i nezaposlenim hrvatskim braniteljima povodom božićnih i novogodišnjih blagdana u iznosu od 96.000,00 kn, podmirenje troškova stanovanja i jednokratne pomoći socijalno ugroženim građanima u iznosu od 78.110,00 kn te na sufinanciranje troškova prijevoza učenika srednjih škola u iznosu od 64.426,00 kn. Naknade građanima i kućanstvima isplaćene su na temelju odluke o socijalnoj skrbi iz prosinca 2018., odnosno rujna 2022., provedenih javnih poziva i natječaja te zaključenih ugovora.

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 7.037.206,00 kn i odnose se na rashode za tekuće donacije u iznosu od 5.751.346,00 kn i kapitalne pomoći u iznosu od 1.285.860,00 kn.

Vrijednosno značajnije tekuće donacije doznačene su Zajednici sportskih udruga u iznosu od 1.546.000,00 kn, Vatrogasnoj zajednici u iznosu od 1.581.792,00 kn, Turističkoj zajednici u iznosu od 850.000,00 kn, udrugama građana za financiranje programskih aktivnosti (sufinanciranje programa i projekata u području kulture u iznosu od 186.782,00 kn, socijalnih i humanitarnih udruga i udruga Domovinskog rata u iznosu od 157.928,00 kn te udruga iz područja tehničke kulture u iznosu od 68.113,00 kn) u iznosu od 412.823,00 kn, vjerskim zajednicama u iznosu od 356.605,00 kn, Centru za autohtone vrste riba i rakova krških voda u iznosu od 353.100,00 kn te Gradskom društvu Crvenog križa u iznosu od 269.980,00 kn.

Tekuće pomoći za financiranje programskih aktivnosti ostvarene su na temelju donesenih programa javnih potreba u kulturi, sportu, tehničkoj kulturi, društvene brige o djeci predškolske dobi te socijalnoj skrbi. Grad je objavio četiri javna poziva za provedbu programa, projekata i manifestacija od interesa za Grad, a gradonačelnik je donio odluke o dodjeli sredstava korisnicima.

Kapitalne pomoći doznačene su trgovačkom društvu za obavljanje javne vodoopskrbe i odvodnje u vlasništvu Grada za sufinanciranje radova na smanjenju gubitaka vode na vodoopskrbnom sustavu u iznosu od 829.452,00 kn, radova na izgradnji dijela vodovoda u iznosu od 265.747,00 kn, nabave uređaja za uštedu električne energije i njegovu ugradnju na stanici za zahvaćanje vode u iznosu od 154.261,00 kn te za sufinanciranje izrade projektne dokumentacije za uređenje izvora rijeke Gacke u iznosu od 36.400,00 kn. Kapitalne pomoći ostvarene su na temelju zaključenih ugovora, zahtjeva za doznakom sredstava i obračunskih situacija.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 17.276.330,00 kn, a vrijednosno značajniji ostvareni su za modernizaciju javne rasvjete u iznosu od 9.527.477,00 kn, asfaltiranje cesta na području Grada u iznosu od 4.740.093,00 kn, rekonstrukciju dva društvena doma u mjesnim odborima u iznosu od 1.491.428,00 kn te za nabavu nekretnina (dva zemljišta u svrhu proširenja groblja te jedno zemljište za izgradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u iznosu od 338.308,00 kn, dva stana u iznosu od 298.939,00 kn, poslovna zgrada za potrebe izgradnje parkirališta kod dječjeg vrtića u iznosu od 185.000,00 kn te zgrada s dvorištem i dvije oranice za izgradnju skloništa za napuštene životinje u iznosu od 105.356,00 kn) u iznosu od 927.603,00 kn. Za modernizaciju javne rasvjete, asfaltiranje cesta i rekonstrukciju domova provedeni su postupci nabave, zaključeni su ugovori te su sastavljeni zapisnici o primopredaji. Nabava nekretnina provedena je na temelju zahtjeva Grada za kupnju upućenih prodavateljima, procijenjene tržišne vrijednosti ovlaštenog sudskog vještaka i zaključenih ugovora o kupoprodaji.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova ostvareni su u iznosu od 588.224,00 kn, a odnose se na povrat beskamatnog zajma na temelju izvršenog povrata poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po godišnjoj prijavi za 2019. i sredstva namirenja nedostajućih sredstava na teret računa državnog proračuna korištenih za povrat poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po godišnjoj prijavi za 2020.

Manjak prihoda tekuće godine iskazan je u iznosu od 18.216.386,00 kn. Preneseni višak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 9.713.799,00 kn (višak prihoda i primitaka iz 2021. u iznosu od 2.060.773,00 kn, preneseni višak prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 7.878.031,00 kn te njegova korekcija u iznosu od 225.005,00 kn) i manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 8.502.587,00 kn. Razlog ostvarenog manjka je energetska modernizacija javne rasvjete za koju su rashodi u 2022. iznosili 9.428.476,88 kn, a odobreni kredit isplaćen je u 2023. kojim će se pokriti manjak prihoda. Izmjenama Proračuna za 2023. planirano je pokriće manjka prihoda.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2022., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 179.959.554,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2022.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2022.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	130.264.196,00	137.076.456,00	105,2
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	9.379.691,00	10.601.355,00	113,0
1.2.	Građevinski objekti	117.378.595,00	122.066.412,00	104,0
1.3.	Postrojenja i oprema	1.448.055,00	2.072.735,00	143,1
1.4.	Prijevozna sredstva	922.520,00	754.923,00	81,8
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	63.868,00	612.657,00	959,3
1.6.	Druga nefinancijska imovina	1.071.467,00	968.374,00	90,4
2.	Financijska imovina	49.948.777,00	42.883.098,00	85,9
2.1.	Novčana sredstva	17.445.100,00	10.836.183,00	62,1
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	17.924,00	16.181,00	90,3
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	29.039.700,00	29.039.700,00	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	3.040.365,00	2.476.588,00	81,5
2.5.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	114.605,00	173.152,00	151,1
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	291.083,00	341.294,00	117,2
	Ukupno imovina	180.212.973,00	179.959.554,00	99,9
3.	Obveze	8.403.527,00	19.696.245,00	234,4
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	7.537.956,00	8.660.323,00	114,9
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	277.347,00	11.035.922,00	3 979,1
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	588.224,00	0,00	-
4.	Vlastiti izvori	171.809.446,00	160.263.309,00	93,3
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	180.212.973,00	179.959.554,00	99,9
	Izvanbilančni zapisi	10.813.420,00	12.363.420,00	114,3

U odnosu na stanje početkom godine, značajnije povećanje imovine odnosi se na vrijednost građevinskih objekata za 4.687.817,00 kn ili 4,0 % i zemljišta (kupnja zemljišta te evidentiranje vrijednosti zemljišta nogometnih igrališta koje do tada nije bilo evidentirano u poslovnim knjigama) za 1.221.664,00 kn ili 13,0 %. Nadalje, značajnije smanjenje u vrijednosti imovine odnosi se na financijsku imovinu za 7.065.679,00 kn ili 14,1 % (najvećim dijelom zbog manjeg iznosa novčanih sredstava na računu Grada za 6.608.917,00 kn).

Građevinski objekti iskazani su u vrijednosti od 122.066.412,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na nerazvrstane ceste i druge prometnice u vrijednosti od 43.742.894,00 kn, poslovne objekte (đački dom, zgrada doma Hrvatske vojske, zgrade u kojima su smješteni uredi gradske uprave i županijski uredi, druge poslovne zgrade) u vrijednosti od 24.459.411,00 kn, objekte javne rasvjete u vrijednosti od 9.277.699,00 kn, sportske dvorane te rekreacijske terene i objekte (značajnije se odnose na zgradu kuglane u vrijednosti od 6.234.926,00 kn) u vrijednosti od 8.996.858,00 kn, odlagalište otpada i reciklažno dvorište u vrijednosti od 5.371.976,00 kn, zgrade bivše vojarne u vrijednosti od 5.204.083,00 kn, poslovnu zonu u vrijednosti od 4.482.414,00 kn te mrtvačnice i kapelicu u vrijednosti od 4.419.565,00 kn.

Zemljišta su iskazana u vrijednosti od 10.601.355,00 kn, a odnose se na zemljište Poduzetničke zone Ličko Lešće u vrijednosti od 5.812.000,00 kn, zemljišta za groblja u vrijednosti od 1.248.498,00 kn, građevinska zemljišta u vrijednosti od 1.115.001,00 kn, zemljišta nogometnih igrališta u vrijednosti od 478.000,00 kn i ostala zemljišta u vrijednosti od 1.947.856,00 kn.

U okviru građevinskih objekata iskazana je vrijednost komunalnih vodnih građevina (za javnu vodoopskrbu) nabavne vrijednosti od 576.071,00 kn (vodovodna mreža), sadašnje vrijednosti od 518.464,00 kn. Javni isporučitelj vodnih usluga je trgovačko društvo za obavljanje javne vodoopskrbe i odvodnje u kojem Grad ima 100,0 % udjela. U lipnju 2023. Vlada Republike Hrvatske donijela je Uredbu o uslužnim područjima (Narodne novine 70/23), koja je stupila na snagu 15. srpnja 2023. Grad je, na temelju Odluke Gradskog vijeća iz prosinca 2023., vodne građevine (vodovodna mreža) prenio na javnog isporučitelja vodnih usluga te u poslovnim knjigama za 2023. umanjio vrijednost dugotrajne imovine, čija je sadašnja vrijednost koncem 2023. iznosila 489.966,00 kn.

Nefinancijska imovina u pripremi u vrijednosti od 612.657,00 kn odnosi se na obnovu društvenog doma (obnova je završena u 2023.) u vrijednosti od 548.789,00 kn i na izgradnju mrtvačnice (izvedeni su radovi uklanjanja ruševine) u vrijednosti od 63.868,00 kn.

Vrijednost financijske imovine koncem 2022. iznosi 42.883.098,00 kn, a značajnija se odnosi na dionice i udjele u glavnici u iznosu od 29.039.700,00 kn i na novčana sredstva u iznosu od 10.836.183,00 kn. Grad ima udjele u temeljnom kapitalu tri trgovačka društva, od čega 100,0 % udjela u dva trgovačka društva, i to trgovačkom društvu za djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje u iznosu od 23.986.700,00 kn i trgovačkom društvu za komunalne djelatnosti u iznosu od 5.020.000,00 kn te 33,0 % udjela u trgovačkom društvu za radijsku djelatnost u iznosu od 33.000,00 kn.

Ukupna potraživanja koncem 2022. iskazana su u iznosu od 9.392.136,00 kn, od čega se na ispravak vrijednosti potraživanja odnosi 6.726.215,00 kn te potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iznose 2.665.921,00 kn, što je 506.973,00 kn ili 16,0 % manje u odnosu na stanje početkom godine. Potraživanja u iznosu od 9.392.136,00 kn odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 9.202.803,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 173.152,00 kn te druga potraživanja (naknade koje se refundiraju) u iznosu od 16.181,00 kn. Koncem 2022. dospjela potraživanja iznose 8.783.398,00 kn, a do konca prosinca 2023. naplaćena su u iznosu od 1.112.517,00 kn.

Obveze su koncem 2022. iskazane u iznosu od 19.696.245,00 kn i veće su za 11.292.718,00 kn ili 134,4 % u odnosu na početak godine. Odnose se na obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 11.035.922,00 kn i obveze za rashode poslovanja u iznosu od 8.660.323,00 kn. Od ukupnih obveza dospjelo je 16.152.993,00 kn i odnose se na obveze za nabavu nefinancijske imovine (računi za energetska modernizaciju javne rasvjete) u iznosu od 9.438.477,00 kn i rashode poslovanja (u najznačajnijem dijelu se odnose na evidentirane obveze na temelju sudske presude iz 2009. za neosnovano obračunane i naplaćene prihode po komunalnoj naknadi od Hrvatske elektroprivrede d.d. u iznosu od 6.661.648,00 kn) u iznosu od 6.714.516,00 kn. Do konca prosinca 2023. dospjele obveze podmirene su u iznosu od 9.491.345,00 kn.

Izvanbilančni zapisi iskazani su u iznosu od 12.363.420,00 kn, a odnose se na potencijalne obveze po sudskim sporovima u iznosu od 7.363.420,00 kn i na dane instrumente osiguranja plaćanja (zadužnice) u iznosu od 5.000.000,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 1.550.000,00 kn, a vrijednosno značajnije povećanje odnosi se na evidentirane dane zadužnice Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije za primljene pomoći za obnovu dva društvena doma te Središnjem državnom uredu za demografiju i mlade za izgradnju dječjeg igrališta kod dječjeg vrtića u iznosu od 1.500.000,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2022.

Postupci revizije provedeni su od 18. rujna 2023. do 3. lipnja 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošlih revizija
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Grada.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članci 131. – 140. (Narodne novine 144/21)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22)
4. Uputa o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske (Ministarstvo financija, siječanj 2018.).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
3. Zakon o fiskalnoj odgovornosti, članak 34.
4. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
5. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17 i 138/20)
6. Zakon o lokalnim porezima (Narodne novine 115/16 i 101/17)
7. Zakon o komunalnom gospodarstvu, članci 23., 26., 30., 49., 68., 69., 91. i 100. (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 32/20)
8. Zakon o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11, 64/15 i 112/18)

9. Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, članak 391. (Narodne novine 91/96, 68/98, 137/99 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 22/00 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14, 81/15 – pročišćeni tekst i 94/17 – ispravak)
10. Zakon o sprječavanju sukoba interesa, članak 4. (Narodne novine 143/21)
11. Zakon o pravu na pristup informacijama, članci 10. i 11.
12. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10)
13. Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 86/08, 61/11, 4/18 i 112/19)
14. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15 i 37/21)
15. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22)
16. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20)
17. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (prosinac 2021.)
18. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine 24/13, 102/17, 1/20 i 147/20)
19. Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, članak 67.
20. Zakon o sportu (Narodne novine 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15, 19/16 – ispravak, 98/19, 47/20 i 77/20)
21. Zakon o poljoprivrednom zemljištu, članci 29., 49. i 50. (Narodne novine 20/18, 115/18, 98/19 i 57/22)
22. Zakon o elektroničkim medijima, članak 39. (Narodne novine 111/21 i 114/22)
23. Statut Grada (prosinac 2021.)
24. Pravilnik o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave (Narodne novine 65/17 i 75/20)
25. Pravilnik o radu službenika i namještenika gradske uprave Grada Otočca (studeni 2012.)
26. Pravilnik o unutarnjem redu gradske uprave Grada (siječanj 2015., srpanj 2017., rujan 2017., prosinac 2017., svibanj 2019., siječanj 2020., siječanj 2021. i veljača 2022.)
27. Odluka o određivanju koeficijenata za obračun plaće službenika i namještenika u upravnim tijelima Grada (listopad 2014. i ožujak 2022.)
28. Pravilnik o načinu provođenja stručnog vrednovanja i ocjene opravdanosti i učinkovitosti investicijskih projekata Grada (rujan 2022.)
29. Pravilnik o radu službenika i namještenika upravnih tijela Grada Otočca (listopad 2022.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Grada. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima i na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata.

Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Grada. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2022.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2022. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje, potraživanja, prihode, rashode te javnu nabavu.

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Sustav unutarnjih kontrola propisan je, između ostalog, odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru te smjernicama i uputama Ministarstva financija.

Prema odredbama članaka 5. i 6. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, svrha sustava unutarnjih kontrola je poboljšanje upravljanja radi postizanja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, planovima, programima i postupcima, zaštita sredstava od gubitaka uzrokovanih lošim upravljanjem, neopravdanim trošenjem i korištenjem te zaštita od drugih oblika nepravilnosti, jačanje odgovornosti za uspješno ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola obuhvaća sve poslovne procese koji vode k ostvarenju poslovnih ciljeva, a uspostavlja se u svim ustrojstvenim jedinicama institucije koje u skladu s danim ovlastima i odgovornostima ostvaruju te ciljeve.

Odredbom članka 12. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, propisano je da odgovorna osoba institucije uspostavlja upravljanje rizicima kao cjelovit proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika u odnosu na poslovne ciljeve te poduzimanja potrebnih mjera radi smanjenja rizika. Ministarstvo financija donijelo je Smjernice za upravljanje rizicima u poslovanju institucija javnog sektora (svibanj 2017.) prema kojima je, između ostalog, određeno da su gradovi obvezni ustrojiti registar rizika u kojem mogu imati sadržane i informacije o rizicima za institucije iz nadležnosti, osobito za institucije iz nadležnosti koje su manje u smislu financijskih sredstava kojima raspolažu i broja zaposlenih. Registri rizika se ažuriraju po potrebi, a najmanje jednom godišnje, u okviru redovnog godišnjeg ciklusa upravljanja rizicima te u cilju praćenja provedbe planiranih mjera za ublažavanje rizika. Grad nije ustrojio registar rizika.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti registar rizika u skladu sa Zakonom o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru i Smjernicama za upravljanje rizicima u poslovanju institucija javnog sektora.

Grad je prema odredbama članka 11. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22) proveo savjetovanje s javnošću o nacrtu prijedloga Proračuna, dok prije donošenja drugih općih akata nije proveo savjetovanje s javnošću.

Tijekom 2022. doneseni su sljedeći opći akti za koje nije provedeno savjetovanje s javnošću: Odluka o stipendiranju učenika i studenata, Odluka o socijalnoj skrbi na području Grada, Program javnih potreba Grada u socijalnoj skrbi za 2023., Program javnih potreba Grada u sportu za 2023., Plan programa održavanja komunalne infrastrukture i građenje objekata i uređaja komunalne infrastrukture za 2023., Odluka o komunalnim djelatnostima na području Grada, Odluka o uvjetima i načinu držanja domaćih životinja te postupanje sa izgubljenim i napuštenim domaćim životinjama na području Grada te Odluka o izmjenama i dopunama odluke o participaciji troškova smještaja djece u predškolskoj ustanovi.

Prema odredbama članka 11. navedenog Zakona, tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima dužne su provoditi savjetovanje s javnošću pri donošenju zakona i podzakonskih propisa, a pri donošenju općih akata odnosno drugih strateških ili planskih dokumenta kad se njima utječe na interese građana i pravnih osoba. Nadalje, tijela javne vlasti dužna su donijeti i na svojoj mrežnoj stranici objaviti plan savjetovanja s javnošću za kalendarsku godinu najkasnije do isteka prethodne kalendarske godine. Grad nije donio plan savjetovanja s javnošću za 2022.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti i na svojoj mrežnoj stranici objaviti plan savjetovanja s javnošću te provoditi savjetovanje s javnošću pri donošenju općih akata odnosno drugih strateških ili planskih dokumenta kad se njima utječe na interese građana i pravnih osoba u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama.

2. Planiranje i izvršenje proračuna

2.1. Proračun i Odluka o izvršavanju Proračuna za 2022. doneseni su u prosincu 2021., a tijekom godine donesene su dvije izmjene i dopune Proračuna (u svibnju i prosincu 2022.). Proračunom su planirani prihodi i primici u iznosu od 104.641.155,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu od 119.741.155,00 kn te je planirano korištenje viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 15.100.000,00 kn.

Drugim izmjenama i dopunama Proračuna, prihodi i primici planirani su u iznosu od 64.180.000,00 kn, što je 40.461.155,00 kn ili 38,7 % manje u odnosu na Proračun. Rashodi i izdaci planirani su u iznosu od 74.220.000,00 kn, što je 45.521.155,00 kn ili 38,0 % manje u odnosu na Proračun, te je planirano korištenje viška prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 10.040.000,00 kn. Vrijednosno značajnija odstupanja prihoda planiranih posljednjim izmjenama i dopunama Proračuna u odnosu na Proračun odnose se na prihode od pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa sredstava Europske unije za 30.605.300,00 kn ili 96,7 %, kao i rashoda za izgradnju građevinskih objekata te postrojenja i opreme za 25.972.000,00 kn ili 44,0 % (značajnije smanjenje odnosi se na projekt rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i nogostupa za 6.900.000,00 kn te izgradnju sportsko-rekreacijskog centra i skloništa za napuštene životinje za 6.555.000,00 kn), koje je planirano financirati iz sredstava Europske unije.

Nadalje, značajnija odstupanja odnose se na smanjena ulaganja za uređenje Interpretacijsko-komunikacijskog centra kulturno povijesne baštine i biološke raznolikosti Gacke doline za 7.800.000,00 kn zbog promjena u projektu i izrade projektne dokumentacije te povećanja kapaciteta odlagališta komunalnog otpada za 5.800.000,00 kn zbog nezavršenih postupaka u vezi s izdavanjem potrebne dozvole nadležnog ministarstva, koje je također planirano financirati iz sredstava Europske unije. Kod procjenjivanja prihoda i primitaka odnosno utvrđivanja rashoda i izdataka u proračunu, Grad se treba pridržavati načela pouzdanosti.

Prihodi za 2022. su ostvareni u iznosu od 38.106.837,00 kn, što je 26.073.163,00 kn ili 40,6 % manje od planiranih Izmjenama i dopunama Proračuna iz prosinca 2022. Znatno manje u odnosu na Izmjene i dopune Proračuna ostvareni su prihodi od poreza za 10.992.109,00 kn ili 43,3 % i primici od zaduživanja za energetske modernizaciju javne rasvjete za 10.250.000,00 kn ili 100,0 % (zaduživanje realizirano u 2023.). Rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 55.115.430,00 kn, što je 19.104.570,00 kn ili 25,7 % manje od planiranih. Znatno manje u odnosu na Izmjene i dopune Proračuna ostvareni su rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 9.025.473,00 kn ili 34,2 %. S obzirom na to da su Izmjene i dopune Proračuna donesene u prosincu 2022., prihode i primitke te rashode i izdatke trebalo je realnije planirati.

Državni ured za reviziju preporučuje više pozornosti posvetiti planiranju kako bi proračun bio realniji i u funkciji praćenja ostvarenja planiranih programa i aktivnosti.

3. Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji

3.1. Grad je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Ustrojene su propisane poslovne knjige te su sastavljeni financijski izvještaji. Nepravilnosti su utvrđene u dijelu koji se odnosi na evidentiranje poslovnih događaja, izvanbilančne zapise te popis imovine i obveza.

– Evidentiranje poslovnih događaja

Podaci o potraživanjima za spomeničku rentu i komunalni doprinos u glavnoj knjizi i analitičkim evidencijama nisu međusobno usklađeni. U glavnoj knjizi manje su evidentirana potraživanja za prihode od spomeničke rente zbog netočnog evidentiranja pripadajućeg dijela Grada odnosno državnog proračuna do 2017. Evidentirana su u glavnoj knjizi u iznosu od 1.353.842,00 kn, umjesto u iznosu od 1.674.109,00 kn, odnosno manje za 320.267,00 kn od potraživanja prema podacima iz analitičke evidencije.

Nadalje, u glavnoj knjizi više su evidentirana potraživanja za prihode od komunalnog doprinosa zbog netočnog evidentiranja zaduženja obveznika komunalnog doprinosa iz prethodnih godina. Evidentirana su u iznosu od 342.214,00 kn, umjesto u iznosu od 241.458,00 kn, odnosno više za 100.756,00 kn od potraživanja prema podacima iz analitičke evidencije.

Prema odredbi članka 7., stavka 1. navedenog Pravilnika, pomoćne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Iz navedenog proizlazi da podaci u analitičkim evidencijama i glavnoj knjizi trebaju biti usklađeni.

Na temelju Odluke gradonačelnika o usklađenju analitičke evidencije potraživanja za prihode od spomeničke rente i glavne knjige i na temelju Odluke gradonačelnika o usklađenju stanja obveznika komunalnog doprinosa s glavnom knjigom, u poslovnim knjigama za 2023. ispravljena su pogrešno (manje) evidentirana potraživanja za prihode od spomeničke rente u iznosu od 320.267,00,00 kn te pogrešno (više) evidentirana potraživanja za prihode od komunalnog doprinosa u iznosu od 100.756,00 kn.

Nadalje, u okviru potraživanja od zakupa i iznajmljivanja imovine evidentirana je i preplata u iznosu od 32.939,00 kn koja se odnosi na uplate najamnine šest stanara u stambenim zgradama koje su bile u postupku denacionalizacije. S obzirom na to da uplaćena sredstva ne pripadaju Gradu, navedene uplate ne predstavljaju naplaćena potraživanja, nego obveze Grada (za pogrešno uplaćena sredstva). Prema pisanom očitovanju, Grad ne zadužuje stanare za najam stambenih prostora te ih je usmeno obavještavao da nisu u obvezi plaćati najamnine Gradu, već novom vlasniku zgrada, međutim stanari su i dalje uplaćivali najminu Gradu. Grad je ispravio knjigovodstvenu pogrešku u vezi s evidentiranjem pogrešno uplaćenih sredstava za najam stambenih prostora na način da su u poslovnim knjigama za 2023. evidentirane obveze za povrat pogrešno uplaćenih sredstava u iznosu od 32.939,00 kn.

Zbog netočnog evidentiranja potraživanja od spomeničke rente, komunalnog doprinosa i najma stambenih prostora u glavnoj knjizi, financijski izvještaji za 2022. ne osiguravaju točne podatke o navedenim potraživanjima. Prema odredbama članka 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Prema odredbi članka 3. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, osnovna svrha financijskih izvještaja je dati informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna.

Državni ured za reviziju preporučuje s novim vlasnikom i korisnicima stambenih prostora dogovoriti način podmirenja obveza Grada prema fizičkim osobama za pogrešno uplaćena sredstva.

– Izvanbilančni zapisi

U poslovnim knjigama su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani izvanbilančni zapisi u iznosu od 12.363.420,00 kn koji se odnose na potencijalne obveze po sudskim sporovima u iznosu od 7.363.420,00 kn i na dane instrumente osiguranja plaćanja (zadužnice) u iznosu od 5.000.000,00 kn. U okviru izvanbilančnih zapisa, koncem 2022., nisu iskazani primljeni instrumenti osiguranja plaćanja (zadužnice) u iznosu od 2.375.315,00 kn (devet zadužnica izvoditelja radova u iznosu od 2.275.315,00 kn i jedna zadužnica u iznosu od 100.000,00 kn za kupoprodaju zemljišta u poslovnoj zoni) te nisu iskazani u Bilješkama uz financijske izvještaje.

Odredbom članka 85. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, i to: tuđa imovina dobivena na korištenje, dana jamstva, dana kreditna pisma, instrumenti osiguranja plaćanja, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku i ostali izvanbilančni zapisi.

Prema odredbi članka 15. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, obvezne Bilješke uz Bilancu su, između ostalog, popis ugovornih odnosa i slično koji uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke i slično) i popis sudskih sporova u tijeku.

Utvrđena nepravilnost u vezi s evidentiranjem izvanbilančnih zapisa ispravljena je na način da su u poslovnim knjigama za 2023. na računima izvanbilančnih zapisa evidentirani primljeni instrumenti osiguranja koji nisu realizirani s 31. prosinca 2023. u iznosu od 1.616.030,00 kn te su iskazani u Bilješkama uz financijske izvještaje za 2023.

– Popis imovine i obveza

Gradonačelnik je u prosincu 2022. donio Odluku o popisu imovine i obveza Grada sa stanjem na dan 31. prosinca 2022. te je imenovao povjerenstvo za popis. Povjerenstvo za popis obavilo je popis dugotrajne imovine, opreme i sitnog inventara na način da su u popisnim listama već bili uneseni knjigovodstveni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima, a povjerenstvo je potpisom potvrdilo navedeno stanje imovine. Podaci o stvarnoj količini utvrđenoj popisom nisu upisani. Popisne liste ne sadrže stvarno i knjigovodstveno stanje te usporedbu u količini i vrijednosti iz koje bi bilo vidljivo odgovara li knjigovodstveno stanje stanju utvrđenom popisom. Povjerenstvo je sastavilo zapisnik o popisu dugotrajne imovine, novčanih sredstava, potraživanja i obveza. U Zapisniku je navedeno da popisom materijalne, nematerijalne imovine te sitnog inventara nisu utvrđeni viškovi niti manjkovi.

Popis imovine i obveza nije cjelovit i potpun. Popisom nisu obuhvaćeni udjeli u glavnici trgovačkih društava koji su u glavnoj knjizi evidentirani u vrijednosti od 29.039.700,00 kn te stavke evidentirane u okviru izvanbilančnih zapisa u iznosu od 12.363.420,00 kn (dani instrumenti osiguranja plaćanja u iznosu od 5.000.000,00 kn, vrijednost sudskih sporova u tijeku u iznosu od 7.363.420,00 kn). Potraživanja i obveze nisu popisani po kupcima i dobavljačima, nego su navedeni zbirni iznosi prema vrstama potraživanja i obveza iz glavne knjige. Prije popisa potraživanja nije provjereno jesu li međusobno usklađeni podaci između glavne knjige i analitičkih evidencija. Godišnjim popisom obuhvaćena je dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi ukupne vrijednosti od 612.657,00 kn, ali nije procijenjen stupanj dovršenosti ulaganja i predviđen rok završetka radova.

Zbog nepotpuno obavljenog popisa imovine i obveza nisu osigurani uvjeti za usklađenje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem što je svrha godišnjeg popisa imovine i obveza. Odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je, između ostalog, da proračun i proračunski korisnici moraju sastaviti popis imovine i obveza na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste. Popisne liste su knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva.

Ministarstvo financija je u prosincu 2015. donijelo Uputu o obavljanju popisa imovine i obveza, kojom je uređena metodologija obavljanja popisa imovine i obveza, dokumenti, postupci i procedure svih faza provedbe popisa imovine i obveza. Obveznici primjene Upute su, između ostalog, i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Prema navedenoj Uputi, popis materijalne imovine obavlja se prije nego se knjigovodstveni podaci o navedenoj imovini unesu u popisne liste.

Također, prema Uputi jedan od zadataka povjerenstva za popis je provjeriti usklađenost analitičkih i sintetičkih podataka.

Gradonačelnik je u prosincu 2022. donio Zaključak o prihvaćanju zapisnika o popisu imovine, obveza i potraživanja prema kojem se rashoduje dugotrajna materijalna imovina (namještaj, elektronička i druga oprema) nabavne vrijednosti od 129.406,00 kn, a sadašnje vrijednosti u iznosu od 627,00 kn. Rashodovana oprema je (prema pisanom očitovanju Grada) zbrinuta u reciklažno dvorište kojim upravlja trgovačko društvo za pružanje komunalnih usluga u vlasništvu Grada, a zapisnik o predaji rashodovane imovine nije sastavljen.

Nadalje, u prosincu 2022. gradonačelnik je donio Odluku o rashodovanju dugotrajne materijalne imovine (javna rasvjeta zamijenjena u projektu energetske modernizacije javne rasvjete) nabavne vrijednosti od 9.025.216,00 kn, sadašnje vrijednosti od 4.531.712,00 kn. Rashodovana imovina isknjižena je iz poslovnih knjiga u prosincu 2022., a prema potvrdama o zbrinjavanju predana je ovlaštenom sakupljaču otpada u listopadu 2023. Dio rashodovane javne rasvjete (185 rasvjetnih tijela) nije predan ovlaštenom sakupljaču i nalazi se u skladištu u vlasništvu Grada te je Grad u prosincu 2023. u poslovnim knjigama evidentirao povećanje dugotrajne imovine nabavne vrijednosti od 370.000,00 kn, sadašnje vrijednosti od 297.600,00 kn.

Prema odredbama članka 18., stavka 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, dugotrajna imovina se, i nakon što je u cijelosti otpisana, zadržava u evidenciji i iskazuje u bilanci do trenutka prodaje, darovanja, drugog načina otuđenja ili uništenja. Prema Uputi Ministarstva financija o obavljanju popisa imovine i obveza, isknjiženje imovine iz knjigovodstvene evidencije ne provodi se na temelju odluke o rashodovanju, nego na temelju izvornih dokumenata o prodaji ili donaciji (ako se rashodovana imovina prodala ili donirala), odnosno komisijskog zapisnika o uništenju rashodovane imovine (ako se rashodovana imovina dala uništiti).

S obzirom na to da sadašnja vrijednosti rashodovane javne rasvjete prelazi iznos od 180.115,00 kn, odnosno 0,5 % iznosa prihoda bez primitaka ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj se odlučivalo o otuđivanju nekretnina (za 2021. prihodi bez primitaka iznosili su 36.023.082,00 kn), odluku o rashodovanju javne rasvjete trebalo je donijeti Gradsko vijeće. Prema odredbi članka 48. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi propisano je da gradonačelnik odlučuje o stjecanju i otuđenju nekretnina i pokretnina čija pojedinačna vrijednosti ne prelazi 0,5 % iznosa prihoda bez primitaka ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj se odlučuje o stjecanju i otuđivanju nekretnina i pokretnina, a najviše do 1.000.000,00 kn. Odredbom članka 59. Statuta Grada iz prosinca 2021. na isti način propisane su ovlasti za raspolaganje imovinom u vlasništvu Grada.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati cjeloviti popis imovine i obveza te obaviti usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza. Državni ured za reviziju nalaže kod donošenja odluka o raspolaganju imovinom u vlasništvu Grada postupati u skladu s odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi i Statuta Grada. Također, Državni ured za reviziju nalaže isknjiženja rashodovane imovine iz poslovnih knjiga obavljati nakon prodaje, darovanja, drugog načina otuđenja ili uništenja i na temelju dokumentacije o zbrinjavanju rashodovane imovine u skladu s odredbama Upute o obavljanju popisa imovine i obveza.

4. Potraživanja

- 4.1. Ukupna potraživanja (prije ispravka vrijednosti) koncem 2022. iznose 9.392.136,00 kn, od čega se na dospjela potraživanja za prihode poslovanja i od prodaje nefinancijske imovine odnosi 8.783.398,00 kn. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja odnose se na potraživanja od komunalne naknade u iznosu od 4.971.026,00 kn, spomeničke rente u iznosu od 1.353.842,00 kn, za gradske poreze u iznosu od 1.365.262,00 kn, naknade za uređenje voda u iznosu od 519.852,00 kn te komunalnog doprinosa u iznosu od 342.214,00 kn. Poslove u svezi s utvrđivanjem, evidentiranjem, nadzorom, naplatom i ovrhom radi naplate prihoda obavlja Jedinostveni upravni odjel Grada.

Grad je proveo ispravak vrijednosti potraživanja u iznosu od 6.726.215,00 kn te potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iznose 2.665.921,00 kn. Prema podacima o ispravku vrijednosti, na ispravak vrijednosti potraživanja s kašnjenjem u naplati više od tri godine (po stopi od 100,0 %) odnosi se 4.027.134,00 kn te se na potraživanja koja su prijavljena u stečajnu masu (po stopi od 75,0 %) odnosi 1.028.809,00 kn ili 53,8 % ukupnih potraživanja.

Odlukom o proceduri naplate prihoda, obračuna i naplate dospjelih nenaplaćenih potraživanja Grada iz veljače 2019., utvrđene su aktivnosti koje se odnose, između ostalog, na utvrđivanje dospjelih potraživanja, upućivanje opomena i pokretanja ovršnih postupaka, kontrolu naplate prihoda te razdoblje nakon kojeg se pokreće pojedina mjera naplate.

Grad nije poduzimao dostatne mjere za potpunu i pravodobnu naplatu dospjelih potraživanja. Tijekom 2022. za naplatu dospjelih potraživanja za porez na kuće za odmor, porez na potrošnju, porez na korištenje javnih površina, zakup poslovnih prostora, najam stambenih prostora, komunalnu naknadu, naknadu za uređenje voda te spomeničku rentu, otkup stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo te naknadu za reklame, upućivane su opomene (u 2022. upućeno je 370 opomena). Grad je tijekom 2021. pokrenuo sedam ovršnih postupaka za naplatu potraživanja u iznosu od 34.154,00 kn, a tijekom 2022. za naplatu potraživanja nije pokretao ovršne postupke.

Prema navedenoj Odluci iz veljače 2019., za naplatu potraživanja koja nisu naplaćena u roku od 30 dana od upućivanja opomene pred ovrhu, pokreće se ovršni postupak. S obzirom na to da su vrijednosno značajnija potraživanja s kašnjenjem u naplati više od tri godine, povećan je rizik nenaplativosti zbog zastare. Pozornost valja posvetiti dospjelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara.

Do konca prosinca 2023. naplaćena su potraživanja u iznosu od 1.112.517,00 kn ili 11,8 % ukupnih potraživanja. U prosincu 2023. za naplatu potraživanja za spomeničku rentu i porez na potrošnju u iznosu od 120.533,00 kn Grad je pokrenuo 22 ovršna postupka. Nadalje, tijekom 2022. zaključen je jedan, a tijekom 2023. dva upravna ugovora za obročnu otplatu potraživanja (komunalna naknada, naknada za uređenje voda, najam stana) u iznosu od 250.838,00 kn, od čega je tijekom 2023. naplaćeno 246.830,00 kn.

Prema odredbi članka 51. Zakona o proračunu, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odgovorne za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu uplatu u proračun te za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu s namjenama.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati mjere za potpunu i pravodobnu naplatu svih potraživanja (prihoda) u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

5. Prihodi

5.1. Ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 35.331.115,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od poreza u iznosu od 14.388.661,00 kn ili 40,7 %, prihode od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 11.964.898,00 kn ili 33,9 % i prihode od upravnih i administrativnih pristojbi te pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu od 5.450.004,00 kn ili 15,4 %. Utvrđene nepravilnosti odnose se na prihode od privremenog korištenja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, prodaje zemljišta u poduzetničkoj zoni, komunalnog doprinosa te prihode od spomeničke rente.

– Prihodi od privremenog korištenja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države

U okviru prihoda od imovine ostvareni su prihodi od privremenog korištenja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu od 157.164,00 kn na temelju zaključenih ugovora iz prethodnih godina o privremenom korištenju poljoprivrednog zemljišta. Ugovore je s korisnicima zaključila Agencija za poljoprivredno zemljište. Prema odredbama članka 49. Zakona o poljoprivrednom zemljištu, sredstva ostvarena od privremenog korištenja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države prihod su proračuna jedinice lokalne samouprave (65,0 %), na čijem se području zemljište nalazi.

Grad je donio Program korištenja sredstava od raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu Republike Hrvatske na području Grada te dostavio ministarstvu nadležnom za poljoprivredu godišnje izvješće o korištenju sredstava od raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države, prema kojem su sredstva utrošena za uređenje okoliša uz rijeku Gacku, subvencije poljoprivrednicima te za podmirenja troškova (ažuriranje računalnih baza podataka) u vezi s provedbom Zakona o poljoprivrednom zemljištu.

Grad nije donio Program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države. Prema odredbama članka 29. Zakona o poljoprivrednom zemljištu, poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države raspolaže se na temelju Programa raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države. Program donosi općinsko odnosno gradsko vijeće na prijedlog općinskog načelnika odnosno gradonačelnika uz suglasnost ministarstva nadležnog za poljoprivredu.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti Program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države u skladu s odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu.

– Prihodi od prodaje zemljišta u poduzetničkoj zoni

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 716.799,00 kn, od čega se na prodaju građevinskog zemljišta u poslovnoj zoni odnosi 549.257,00 kn. Javni natječaj za prodaju ili stjecanje prava građenja na građevinskom zemljištu u Poslovnoj zoni Otočac objavljen je u studenome 2005. (otvoren je do popunjavanja poslovne zone) na temelju odredbi Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima i Odluke o prodaji ili osnivanju prava građenja u Poslovnoj zoni Otočac iz studenoga 2005. Navedenu Odluku je donijelo i javni natječaj raspisalo izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave (tada gradsko poglavarstvo). Prema navedenoj Odluci, odnosno javnom natječaju, poslovna zona podijeljena je na tri zone, a prema zonama utvrđene su i početne cijene prodaje građevinskog zemljišta, i to za zonu proizvodne djelatnosti 8,00 eura/m², poslovno uslužne djelatnosti 10,00 eura/m² te komunalno skladišne djelatnosti 12,00 eura/m².

Prihodi od prodaje građevinskog zemljišta u poslovnoj zoni odnose se na prodaju četiri zemljišta ukupne površine 29 031 m². Ugovori o prodaji zemljišta zaključeni su s kupcima u svibnju 2017. (zemljište površine 14.872 m²) te u siječnju (zemljište površine 4 000 m²) i veljači 2022. (zemljište površine 5 272 m² i zemljište površine 4 887 m²). Ukupna kupoprodajna cijena ugovorena je u iznosu od 1.738.666,00 kn, a plaćanje obročnom otplatom (tri obroka). Kupci su podmirili obveze u cijelosti, od čega 549.257,00 kn tijekom 2022.

Zemljište površine 4 000 m² koje se u cijelosti nalazi u zoni poslovno uslužne djelatnosti i dio drugog zemljišta (približno 20,0 % od ukupne površine od 14 872 m²) koji se također nalazi u zoni poslovno uslužne djelatnosti (ostatak površine nalazi se u zoni proizvodne djelatnosti) prodani su po cijeni od 8,00 eura/m², a prema Odluci o prodaji ili osnivanju prava građenja u Poslovnoj zoni Otočac iz studenoga 2005. početna cijena prodaje utvrđena za zonu poslovno uslužne djelatnosti iznosi 10,00 eura/m². S obzirom na navedeno, ostvareni su prihodi manje za 8.000,00 eura za zemljište od 4 000 m² te približno 5.949,00 eura za manje utvrđenu cijenu dijela drugog zemljišta (20,0 % od ukupne površine od 14 872 m²) odnosno ukupno manje za približno 13.949,00 eura. Do vremena obavljanja revizije (svibanj 2024.) nisu prodana sva zemljišta u poslovnoj zoni.

Odluke o prodaji zemljišta površine 4 887 m² i zemljišta površine 4 000 m² donio je gradonačelnik u veljači odnosno ožujku 2021., a s obzirom na to da pojedinačna kupoprodajna cijena navedenih građevinskih zemljišta iznosi 294.592,00 kn i 242.210,00 kn odnosno više od 166.763,00 kn ili 0,5 % iznosa prihoda bez primitaka ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj se odlučivalo o otuđivanju nekretnina, odluke o prodaji navedenih zemljišta trebalo je donijeti Gradsko vijeće.

Prema odredbi članka 48. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, gradonačelnik odlučuje o stjecanju i otuđenju nekretnina i pokretnina čija pojedinačna vrijednosti ne prelazi 0,5 % iznosa prihoda bez primitaka ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj se odlučuje o stjecanju i otuđivanju nekretnina i pokretnina, a najviše do 1.000.000,00 kn. O stjecanju i otuđivanju nekretnina i pokretnina te raspolaganju ostalom imovinom većom od navedene vrijednosti odlučuje predstavničko tijelo jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave. Odredbom članaka 34. i 59. Statuta Grada iz prosinca 2021. na isti način propisane su ovlasti za raspolaganje imovinom u vlasništvu Grada.

Državni ured za reviziju nalaže građevinska zemljišta u poslovnoj zoni prodavati po cijenama u skladu s Odlukom o prodaji ili osnivanju prava građenja u Poslovnoj zoni Otočac. Također, nalaže kod donošenja odluka o prodaji imovine u vlasništvu Grada postupati u skladu s odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi u dijelu odlučivanja o stjecanju i otuđenju nekretnina i pokretnina Grada.

– Prihodi od komunalnog doprinosa

Grad je u 2022. ostvario prihode od komunalnog doprinosa u iznosu od 13.852,00 kn. Tijekom 2022. ispostavljena su četiri rješenja o razrezu komunalnog doprinosa prema završenim postupcima legalizacije nezakonito izgrađenih zgrada (nadležni upravni odjel Ličko-senjske županije dokumentaciju iz koje su bili vidljivi podaci za obračun komunalnog doprinosa dostavio je osobnom dostavom) u iznosu od 11.292,00 kn. Uvidom u Upisnik predmeta prvostupanjskog upravnog postupka u sustavu e-Dozvola, utvrđeno je da je od siječnja 2020. do siječnja 2024. nadležni upravni odjel za izdavanje građevinskih dozvola u sustav unio podatke o 91 izdanoj građevinskoj dozvoli (od kojih je 13 izdanih građevinskih dozvola u 2022.), prema kojima Grad nije ispostavljao rješenja o razrezu komunalnog doprinosa.

Prema pisanom obrazloženju Grada iz siječnja 2024., nadležni upravni odjel Ličko-senjske županije dostavljao je Gradu do svibnja 2019. izdane građevinske dozvole i projektnu dokumentaciju iz koje su bili vidljivi podaci za obračun komunalnog doprinosa, osobnom dostavom. Od svibnja 2019. dostavljanje građevinskih dozvola, kao i projektne dokumentacije s vidljivim podacima potrebnim za obračun komunalnog doprinosa organizirano je preko informacijskog sustava Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine (dalje u tekstu: Ministarstvo) odnosno preko sustava e-Dozvola na način da se Ministarstvu dostave podaci o elektroničkoj adresi za dostavu lozinke radi pristupa navedenom sustavu. U vrijeme promjene u načinu dostavljanja podataka za obračun komunalnog doprinosa, zaposleniku koji je radio na izdavanju rješenja o komunalnom doprinosu prestala je služba u Gradu te su Ministarstvu dostavljeni podaci o elektroničkoj pošti zaposlenika koji nije obavljao poslove u vezi s obračunom odnosno izdavanjem rješenja o komunalnom doprinosu. U tijeku obavljanja revizije nakon utvrđivanja činjenice i saznanja da se obveznicima ne obračunava komunalni doprinos, Grad je zatražio i dobio lozinku za pristup sustavu e-Dozvola.

Na temelju zaprimljenih podataka o 91 izdanoj građevinskoj dozvoli Grad je do travnja 2024. izradio nacрте rješenja o razrezu komunalnog doprinosa za 27 obveznika (14 fizičkih osoba i 13 pravnih osoba) prema kojima je obračunan komunalni doprinos u iznosu od 857.845,00 kn (113.856,00 eura). Obveznicima je u veljači, odnosno ožujku 2024. dostavljeno deset rješenja za razrez komunalnog doprinosa u iznosu od 98.968,000 eura, od čega je do travnja 2024. naplaćeno 34.441,00 eura.

Prema odredbama članka 84. Zakona o komunalnom gospodarstvu, rješenje o komunalnom doprinosu donosi se po pravomoćnosti građevinske dozvole odnosno rješenja o izvedenom stanju, a u slučaju građenja građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole nakon prijave početka građenja ili nakon početka građenja. Gradsko vijeće je u lipnju 2019. donijelo Odluku o komunalnom doprinosu. Odluka o komunalnom doprinosu sadrži elemente propisane odredbama članka 78. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže i nadalje poduzimati aktivnosti na ispostavljanju rješenja o razrezu komunalnog dopisnoga za ranija razdoblja te ubuduće na vrijeme utvrditi obveznike i naplaćivati komunalni doprinos u skladu s Odlukom o komunalnom doprinosu, kako bi se komunalni doprinos prikupljao i koristio u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Prihodi od spomeničke rente

Prihodi od spomeničke rente ostvareni su u 2022. u iznosu od 74.301,00 kn. Grad je u listopadu 2009. donio Odluku o spomeničkoj renti, a u rujnu 2011. Odluku o izmjeni Odluke o spomeničkoj renti. Odlukom i izmjenom navedene Odluke utvrđeni su, između ostalog, obveznici plaćanja spomeničke rente, kulturno-povijesne cjeline i nepokretna kulturna dobra u kojima se plaća spomenička renta kada se u njima obavljaju gospodarske djelatnosti te visina plaćanja spomeničke rente. Grad je utvrdio 172 obveznika plaćanja spomeničke rente.

Jednom obvezniku koji obavlja gospodarsku djelatnost (usluge hotelskog smještaja i druge djelatnosti) unutar granica kulturno-povijesne cjeline Grada, ispostavljena su rješenja o utvrđivanju spomeničke rente za pet godina u razdoblju od 2012. do 2018., ali (prema pisanom obrazloženju Grada) nisu dostavljena obvezniku, a od 2019. istom obvezniku Grad nije donosio rješenja o utvrđivanju spomeničke rente. Potraživanja za spomeničku rentu od spomenutog obveznika na temelju ispostavljenih rješenja evidentirana su u analitičkoj evidenciji u ukupnom iznosu od 193.500,00 kn. Prema rješenjima, Grad je obračunavao spomeničku rentu u iznosu od 38.700,00 kn godišnje na ukupnu površinu od 3 225 m², što nije točno s obzirom na to da su prema odredbi članka 13. Odluke o spomeničkoj renti utvrđena oslobađanja od plaćanja spomeničke rente, i to za obrtnike i poduzetnike koji obavljaju djelatnost koja je određena kao deficitarna djelatnost ili djelatnosti od posebnog interesa za razvoj Grada, a između ostalog, odnose se na usluge pružanja smještaja ili noćenja u ugostiteljskim objektima (samo za površine koje služe isključivo u te svrhe). U tijeku obavljanja revizije Grad je zatražio i dobio mišljenje Ministarstva kulture i medija, prema kojem se navedeni obveznik nalazi unutar granica kulturno-povijesne cjeline Grada te je u veljači 2024. od obveznika zatražio podatke o površini poslovnog prostora za utvrđivanje visine spomeničke rente. Prema dostavljenim podacima površina poslovnog prostora za utvrđivanje visine spomeničke rente je 876 m².

Odredbom članka 114. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine 69/99, 151/03, 157/03 – ispravak, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20, 117/21 i 114/22), propisano je da se spomenička renta plaća u godišnjem iznosu prema rješenju o utvrđivanju spomeničke rente koje donosi upravno tijelo jedinica lokalne samouprave nadležno za poslove komunalnog gospodarstva, u roku od 15 dana od dana dostave rješenja o utvrđivanju spomeničke rente.

Državni ured za reviziju nalaže ispostavljati rješenja o utvrđivanju spomeničke rente i dostavljati ih obveznicima koji obavljaju gospodarsku djelatnost u nepokretnom kulturnom dobru ili na području kulturno-povijesne cjeline u skladu s odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara i Odlukom o spomeničkoj renti.

6. Rashodi

6.1. Ukupni rashodi i izdaci za 2022. ostvareni su u iznosu od 53.547.501,00 kn, a vrijednosno značajniji su rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 17.276.330,00 kn, materijalni rashodi u iznosu od 12.529.304,00 kn te pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 9.243.405,00 kn. Nepravilnosti i propusti su utvrđene u dijelu koji se odnosi na obavljanje komunalnih djelatnosti, imenovanje savjetnika gradonačelnika, rashode za usluge promidžbe i informiranja, tekuće donacije te rashode za nabavu nefinancijske imovine.

– Obavljanje komunalnih djelatnosti

Gradsko vijeće je u prosincu 2021. donijelo Program održavanja komunalne infrastrukture za 2022. (dalje u tekstu: Program održavanja), a u prosincu 2022. izmjene navedenog Programa. Izmjenama Programa iz prosinca 2022. planirana su sredstva za održavanje nerazvrstanih cesta, javne rasvjete, uređenje površina i objekata javne namjene, održavanje čistoće javnih površina, parkova, nasada i zelenih površina i uređenje objekata javne namjene te očuvanje čovjekove okoline u ukupnom iznosu od 15.235.440,00 kn. Program održavanja i izmjene Programa sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture po djelatnostima i iskazanim financijskim sredstvima potrebnim za ostvarivanje programa te su navedeni izvori financiranja. Programom nije određen opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova te nije vidljivo koje se javne i zelene površine, nerazvrstane ceste i javna rasvjeta planiraju održavati i u kojem opsegu (količini). Prema odredbama članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu, programom održavanja komunalne infrastrukture određuje se opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima i iskaz financijskih sredstava za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja.

Državni ured za reviziju nalaže programom održavanja komunalne infrastrukture odrediti opseg poslova s procjenom pojedinih troškova održavanja komunalne infrastrukture po djelatnostima i iskaz financijskih sredstava za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja.

Prema Odluci o komunalnim djelatnostima na području Grada koja se primjenjivala u 2022., postupak odabira osoba s kojima se zaključuju ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta te zaključivanje, provedba i izmjene tih ugovora provode se prema propisima kojima se uređuje javna nabava. Održavanje nerazvrstanih cesta (nasipavanje nasipnim materijalom i obnova asfaltiranih kolnika) na području Grada obavili su izvođači radova na temelju dva ugovora zaključena nakon provedenih postupaka jednostavne nabave u skladu s propisima i planom nabave, a rashodi su ostvareni u ukupnom iznosu od 1.230.346,00 kn. Nasipavanje nasipnim materijalom povjereno je fizičkoj osobi koja je izvela radove u vrijednosti od 493.344,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (616.680,00 kn s porezom na dodanu vrijednost), dok su poslovi obnove asfaltiranih kolnika na području Grada povjereni pravnoj osobi, a izvedeni su radovi u vrijednosti od 490.933,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (613.666,00 kn s porezom na dodanu vrijednost). U natječajnoj dokumentaciji te ponudbenom troškovniku koji je priložen uz ugovore utvrđene su jedinične cijene i ukupne količine radova i materijala, dok količine radova i procjena troškova održavanja po pojedinim cestama nisu utvrđene niti ugovori sadrže navedene elemente. Također, ni Program održavanja ne sadrži navedene elemente.

Zbog navedenog, nije omogućena usporedba planiranih i izvedenih radova na održavanju nerazvrstanih cesta. Nadalje, navedeno nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti, između ostalog, sadrži vrstu i opseg komunalnih usluga.

Državni ured za reviziju nalaže ugovorom o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta osigurati podatke o količini radova i procjeni troškova održavanja po pojedinim cestama, kako bi ugovor sadržavao sve elemente u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Rashodi za održavanje čistoće javnih površina, parkova, nasada i zelenih površina i uređenja objekata javne namjene ostvareni su u iznosu od 1.412.192,00 kn. Grad je na temelju Odluke o komunalnim djelatnostima iz 2013. i izmjena Odluke iz 2015., 2016., 2017. te 2021. poslove čistoće, održavanje čistoće javnih površina, održavanje čistoće parkova, nasada i zelenih površina povjerio trgovačkom društvu za komunalne djelatnosti u vlasništvu Grada. Poslovi su obavljani na temelju Programa održavanja komunalne infrastrukture za 2022. Za poslove malčiranja i obrezivanja grmlja i drveća u okviru djelatnosti održavanja čistoće javnih površina, s trgovačkim društvom za komunalne djelatnosti zaključen je ugovor o pružanju usluge u svibnju, odnosno prosincu 2022. Za druge djelatnosti, primjerice održavanja čistoće javnih površina, čistoće parkova, nasada i zelenih površina i uređenja objekata javne namjene te održavanja okoliša uz rijeku Gacku koje su predviđene Programom održavanja komunalne infrastrukture i za koje su ostvareni rashodi u iznosu od 691.631,00 kn, ugovor o obavljanju komunalnih djelatnosti nije zaključen. Navedeno nije u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima prema kojoj je utvrđeno, između ostalog, da trgovačko društvo povjerene komunalne djelatnosti obavlja na temelju ugovora kojeg zaključuje gradonačelnik na temelju godišnjeg Programa održavanja komunalne infrastrukture.

Plan redovitog održavanja i čišćenja javnih površina, parkova, nasada i zelenih površina za 2022. nije donesen. Prema odredbama članka 68. Odluke o komunalnom redu iz lipnja 2019., održavanje čistoće javnih površina, parkova, nasada i zelenih površina obavlja se na temelju Plana programa kojeg izrađuje Jedinostveni upravni odjel i pravna ili fizička osoba kojoj su povjereni poslovi održavanja čistoće, a koje donosi Gradsko vijeće godišnjim programom. Spomenuti Plan donesen je za 2023., a Planom je utvrđen opis poslova, opseg, količina i cijena usluga. Nadalje, Plan je usklađen s Programom održavanja komunalne infrastrukture u dijelu održavanja čistoće javnih površina, parkova, nasada i zelenih površina za 2023.

Državni ured za reviziju nalaže za poslove održavanja čistoće javnih površina, parkova, nasada i zelenih površina i uređenja objekata javne namjene zaključiti ugovor s trgovačkim društvom za komunalne poslove u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima i Programom održavanja komunalne infrastrukture.

– Imenovanje savjetnika gradonačelnika

Gradonačelnik je u siječnju 2022. donio Odluku o imenovanju savjetnika Gradonačelnika. Odluka je donesena na temelju odredbi članka 62. Statuta Grada (Službeni vjesnik Grada 9/21) prema kojoj Gradonačelnik, radi davanja stručnog mišljenja i predlaganja rješavanja određenih pitanja u pojedinom području iz nadležnosti Grada, može imenovati posebnog savjetnika, koji nije u stalnom radnom odnosu, nego po nalogu Gradonačelnika obavlja poslove dok traje potreba za njihovim obavljanjem. U siječnju 2022. zaključen je i Ugovor o savjetovanju. Odlukom o imenovanju savjetnika i Ugovorom o savjetovanju je utvrđeno da će savjetnik obavljati poslove stručnog savjetovanja iz područja poslova jedinice lokalne samouprave te će o svom radu svakodnevno informirati Gradonačelnika. Za obavljanje poslova stručnog savjetovanja mjesečna neto naknada iznosila je 6.000,00 kn. Odlukom nije propisana obveza pisanog izvješćivanja o radu savjetnika. Također, nisu utvrđena ni određena pitanja u pojedinom području za koje je potrebno obavljati poslove stručnog savjetovanja i davanja stručnog mišljenja.

O poslovima i vremenu obavljanja poslova savjetnika nisu sastavljena izvješća s pregledom obavljenih poslova niti pribavljena druga vjerodostojna dokumentacija koja bi potvrdila da su poslovi savjetovanja obavljani.

Ukupni rashodi za 2022. za naknade savjetniku su ostvareni u iznosu od 109.415,00 kn, a obračunani su kao naknada prema ugovoru o djelu. Odredbom članka 10. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da se evidentiranje u poslovnim knjigama temelji na knjigovodstvenim ispravama iz kojih se, između ostalog, može utvrditi njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena, odnosno koja potpuno odražava nastali poslovni događaj.

Savjetnik je od lipnja 2021. te za vrijeme obavljanja revizije (siječanj 2024.) obavljao i dužnost predsjednika Gradskog vijeća. S obzirom na to da savjetnik istovremeno savjetuje gradonačelnika u donošenju prijedloga odluka iz njegovog djelokruga te kao predsjednik Gradskog vijeća odlučuje o njihovom donošenju, dolazi do povezivanja izvršne i predstavničke vlasti na lokalnoj razini.

U ožujku 2024. je na zahtjev savjetnika zaključen Sporazum o prestanku ugovora o savjetovanju iz siječnja 2022. prema kojem sva međusobna potraživanja i obveze prestaju s danom završetka ugovora o savjetovanju, s tim da obveza isplate naknade za izvršene usluge prestaje sa siječnjem 2024.

– Rashodi za usluge promidžbe i informiranja

Rashodi za usluge promidžbe i informiranja ostvareni su u iznosu od 131.975,00 kn. U okviru navedenih rashoda ostvareni su rashodi za odnose s javnošću i medijima i vođenje društvenih mreža u iznosu od 50.000,00 kn, na temelju zaključenog ugovora na razdoblje od srpnja do studenoga 2022 i ispostavljenih računa pružatelja usluga sa specifikacijom obavljenih usluga. Grad sredstva za financiranje obavljanja usluga odnosa s javnošću i medijima i vođenja društvenih mreža nije dodjeljivao putem javnog poziva niti na temelju javno objavljenih kriterija.

Prema odredbama članka 39. Zakona o elektroničkim medijima, ako su sredstva za proizvodnju i objavljivanje programa regionalnih i lokalnih nakladnika televizije i/ili radija te elektroničkih publikacija osigurana u proračunima tijela državne uprave i javnim ustanovama kojima je osnivač Republika Hrvatska, kao i pravnih osoba u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, proračunima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ta se sredstva dodjeljuju putem javnog poziva, a na temelju javno objavljenih kriterija.

Državni ured za reviziju nalaže sredstva za financiranje proizvodnje i objavljivanje programa regionalnih i lokalnih nakladnika televizije i/ili radija te elektroničkih publikacija dodjeljivati putem javnog poziva i na temelju javno objavljenih kriterija u skladu s odredbama Zakona o elektroničkim medijima.

– Rashodi za tekuće donacije

U okviru ostalih rashoda, ostvareni su rashodi za tekuće donacije sportskim klubovima i Zajednici sportskih udruga Grada, Vatrogasnoj zajednici i dobrovoljnim vatrogasnim društvima, Turističkoj zajednici, vjerskim zajednicama, Centru za autohtone vrste riba i rakova krških voda, Crvenom križu, udrugama građana i političkim strankama te Gorskoj službi spašavanja u ukupnom iznosu od 5.751.346,00 kn.

Programske aktivnosti planirane su na temelju donesenih programa javnih potreba u kulturi, sportu, tehničkoj kulturi, društvene brige o djeci predškolske dobi te socijalnoj skrbi. Grad je objavio četiri javna poziva za provedbu programa, projekata i manifestacija od interesa za Grad (javni poziv za sufinanciranje programa i projekata u području kulture, tehničke kulture, socijalnih i humanitarnih udruga i udruga Domovinskog rata te programa i projekata udruga u sportu).

Na temelju javnih poziva za sufinanciranje programa i projekata u području kulture, socijalnih i humanitarnih udruga i udruga Domovinskog rata te tehničke kulture udrugama su dodijeljena sredstva u iznosu od 412.823,00 kn. Na temelju zahtjeva i rješenja gradonačelnika udrugama u kulturi, udrugama Domovinskog rata i drugim korisnicima u iznosima do 5.000,00 kn dodijeljena su sredstva u iznosu od 26.960,00 kn, dok su iznad 5.000,00 kn dodijeljena sredstva u iznosu od 84.690,00 kn. Ugovori o korištenju sredstava nisu zaključeni, a korisnici su dostavili dokaze o utrošku sredstava.

Odredbama članka 6. Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge, propisano je, između ostalog, da se financijska sredstva bez objavljivanja javnog natječaja dodjeljuju udrugama izravno samo u opravdanim i iznimnim slučajevima (žurnost, isključiva nadležnost udruge, udruga na temelju propisa izrijeком navedena kao provoditelj određene aktivnosti i kada se prema mišljenju nadležnog povjerenstva jednokratno dodjeljuju financijska sredstva do 5.000,00 kn za aktivnosti koje iz opravdanih razloga nisu mogle biti planirane u godišnjem planu udruge, a ukupan iznos tako dodijeljenih sredstava iznosi najviše 5,0 % svih sredstava planiranih u proračunu za financiranje svih programa i projekata udruga). Ako se financijska sredstva dodjeljuju bez objavljivanja javnog natječaja, davatelj financijskih sredstava obvezan je s udrugom kao korisnikom financijskih sredstava sklopiti ugovor o izravnoj dodjeli sredstava i poštivati osnovne standarde financiranja vezane uz planiranje financijskih sredstava, ugovaranje, praćenje financiranja, javno objavljivanje i izvještavanje.

Državni ured za reviziju nalaže financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge provoditi putem javnog natječaja, a izravnu dodjelu sredstava provoditi samo u opravdanim i iznimnim slučajevima te pri dodjeli financijskih sredstava bez objavljivanja javnog natječaja, zaključiti s korisnicima financijskih sredstava ugovor o izravnoj dodjeli sredstava, u skladu s odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge.

– Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

U okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine koji su ostvareni u iznosu od 17.276.330,00 kn, iskazani su rashodi za nabavu dva stana (trosoban stan površine 60,82 m² u iznosu od 183.299,00 kn i jednosobni stan površine 38,37 m² u iznosu od 115.640,00 kn) ukupne površine 99,19 m² u iznosu od 298.939,00 kn. Kupnja je izvršena na temelju usmenih pregovora, poziva na sastanak upućen prodavateljima, procjene tržišne vrijednosti ovlaštenog sudskog vještaka i zaključenih ugovora o kupoprodaji nekretnina iz rujna 2022. Kupnja stanova planirana je proračunom u iznosu od 300.000,00 kn. Za kupnju nije donesena odluka iz koje bi bio vidljiv razlog nabave i namjena nekretnina.

Prema dostavljenoj dokumentaciji (zapisnik sa sastanka) i obrazloženju Grada razlozi i namjena kupnje stanova je obnova i uređenje zgrade nekadašnje Ženske gimnazije u kojoj se stanovi nalaze, a koji su u privatnom vlasništvu. U istoj zgradi nalaze se i dva stana u državnom vlasništvu. Spomenuta zgrada je u vlasništvu Republike Hrvatske i prema Registru kulturnih dobara Ministarstva kulture i medija zgrada je nepokretno kulturno dobro. Tijekom ratnih razaranja zgrada je većim dijelom bila oštećena te je izvršena samo sanacija krovista. U obrazloženju se navodi da su, s obzirom na oštećenost, opasnost od urušavanja i ugrožavanja stanovnika i nekretnina u neposrednoj blizini zgrade, Ministarstvu prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine slane prijave okolnog stanovništva te je rješenjem građevinskog inspektora navedenog Ministarstva naloženo vlasniku (Republici Hrvatskoj) da otkloni oštećenja na zgradi, što nije učinjeno. Od 2018. do 2020. Grad je također slalo dopise vezane za sanaciju zgrade Ministarstvu prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine. Nadalje, navodi se da je Grad 2018. Ministarstvu prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine uputio zahtjev za darovanjem imovine. U razgovorima s Ministarstvom je dogovoreno kako bi se lakše pristupilo postupku darovanja spomenute nekretnine ako Grad otkupi vlasničke udjele, odnosno stanove koji su u privatnom vlasništvu. Grad je također ishodio i elaborat za etažiranje građevine u svrhu utvrđivanja vlasništva na nekretnini. U obrazloženju Grad navodi da se prethodno planirala izgradnja Centra za pomoć u kući, no trenutna namjera je obnova i uređenje zgrade te otvaranje i opremanje muzeja Ženske gimnazije.

U Proračunu za 2023. planirana je izrada projektne dokumentacije zgrada Ženske gimnazije u iznosu od 497.277,00 kn te je u siječnju 2023. pokrenut postupak nabave za izradu idejnog projekta za Muzej – Ženska gimnazija.

Prije kupovine navedene imovine Grad nije proveo stručno vrednovanje te ocjenu opravdanosti i učinkovitosti kupnje stanova i ulaganja u obnovu zgrade.

Prema odredbama članka 3. i 4. Pravilnika o načinu provođenja stručnog vrednovanja i ocjene opravdanosti i učinkovitosti investicijskih projekata Grada iz rujna 2022., Grad može preuzeti obveze po investicijskim projektima tek po provedenom stručnom vrednovanju i ocijenjenoj opravdanosti i učinkovitosti investicijskog projekta, koje provodi Povjerenstvo za stručno vrednovanje investicijskih projekata koje imenuje Gradonačelnik. Za investicijske projekte koji se odnose na održavanje postojećih zgrada, obnovu ili ulaganja radi usklađivanja s minimalnim zakonskim standardima za obavljanje određenih djelatnosti vrednovanje opravdanosti i učinkovitosti ulaganja provodi nadležno upravno tijelo u skladu s posebnim propisima i aktima nadležnih ministarstava, kao i prema planskim dokumentima Grada.

Državni ured za reviziju nalaže prije kupnje nekretnina provesti stručno vrednovanje, ocjenu opravdanosti i učinkovitosti investicijskog projekta u skladu s odredbama Pravilnika o načinu provođenja stručnog vrednovanja i ocjene opravdanosti i učinkovitosti investicijskih projekata Grada.

Tijekom 2022. za nabavu nekretnina u iznosu od 927.603,00 kn izvršena je procjena nekretnina od ovlaštenih sudskih vještaka te su izrađeni procjembeni elaborati. Grad nije procjembene elaborate dostavio nadležnom procjeniteljskom povjerenstvu na mišljenje o usklađenosti s odredbama Zakona o procjeni vrijednosti nekretnina. Odredbama članka 10., 12., 17. i 19. spomenutog Zakona, propisano je da se za područje županije, Grada Zagreba odnosno velikoga grada osniva procjeniteljsko povjerenstvo radi stručne analize i evaluacije podataka te davanja stručnih mišljenja o tržištu nekretnina te se za područje Republike Hrvatske osniva visoko procjeniteljsko povjerenstvo. Imenovano procjeniteljsko povjerenstvo pri županiji, Gradu Zagrebu, odnosno velikom gradu, između ostalog, daje mišljenje o usklađenosti izrađenih procjembenih elaborata s odredbama spomenutog Zakona, na zahtjev jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Stručni prijedlozi i mišljenja visokog povjerenstva obvezuju su za povjerenstva pri jedinicama lokalne samouprave u provedbi spomenutog Zakona.

Prema mišljenju Visokog procjeniteljskog povjerenstva Republike Hrvatske iz veljače 2018., jedinice lokalne samouprave i pravne osobe kojima su osnivači jedinice lokalne samouprave dužni su dostaviti izrađene procjembene elaborate nadležnim procjeniteljskim povjerenstvima na mišljenje o njihovoj usklađenosti s odredbama Zakona o procjeni vrijednosti nekretnina.

Državni ured za reviziju preporučuje prije zaključivanja ugovora kojima se upravlja i raspoložive imovinom dostaviti procjembene elaborate nadležnom procjeniteljskom povjerenstvu na mišljenje, odnosno na ocjenu usklađenosti s odredbama Zakona o procjeni vrijednosti nekretnina u cilju korištenja i raspolaganja nekretninama u vlasništvu Grada na transparentan način odnosno pažnjom dobrog gospodara.

7. Javna nabava

- 7.1. Grad je u siječnju 2022. donio Plan nabave za 2022., a tijekom godine dvije izmjene i dopune Plana nabave (od kojih zadnje u prosincu 2022.), koji su objavljeni na mrežnim stranicama Grada i u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

Posljednjim Izmjenama i dopunama Plana nabave iz prosinca 2022. planirana je nabava roba, radova i usluga u vrijednosti od 34.601.017,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Na planirane postupke javne nabave odnosi se 23.651.840,00 kn, a na postupke jednostavne nabave 10.949.177,00 kn.

Grad je u prosincu 2021. donio Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave, a u travnju 2023. izmjene i dopune navedenog Pravilnika, koji su objavljeni na mrežnim stranicama Grada i u Službenom vjesniku Grada. Pravilnikom je određeno da se nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti manje od 70.000,00 kn provodi izdavanjem narudžbenice ili upućivanjem poziva za zaključivanje ugovora samo jednom gospodarskom subjektu. Prema navedenom Pravilniku, nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 70.000,00 kn do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn provodi se upućivanjem poziva na dostavu ponuda na adresu najmanje tri gospodarska subjekta po vlastitom izboru. Izmjenama navedenog Pravilnika iz travnja 2023. nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti manje od 15.000,00 eura provodi se izdavanjem narudžbenice ili upućivanjem poziva za zaključivanje ugovora samo jednom gospodarskom subjektu, a nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 15.000,00 eura do 26.540,00 eura, odnosno radova do 66.360.000,00 eura provodi se upućivanjem poziva na dostavu ponuda na adresu najmanje tri gospodarska subjekta po vlastitom izboru.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2022. vrijednost javne nabave je 19.140.246,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a ukupna vrijednost jednostavne nabave iznosi 8.104.165,00 kn (roba u vrijednosti od 549.899,00 kn, radova u vrijednosti od 907.873,00 kn i usluga u vrijednosti od 6.646.393,00 kn).

Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljen je u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske i na mrežnim stranicama Grada. Prema podacima iskazanim u Registru ugovora, vrijednost nabave u 2022. iznosila je 22.262.706,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Registar ugovora treba sadržavati podatke o provedenim postupcima jednostavne nabave za predmete nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn (narudžbenice za nabavu roba, radova i usluga i postupci jednostavne nabave za nabavu roba, radova i usluga).

Prema odredbi članka 28. Zakona o javnoj nabavi, u registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma navode se svi predmeti nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn. U siječnju 2023. stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 114/22) u dijelu u kojem se iznosi u kunama zamjenjuju eurima.

Državni ured za reviziju nalaže u Registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma evidentirati sve predmete nabave čija je vrijednost bez poreza na dodanu vrijednost jednaka ili veća od 2.650,00 eura u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Revizijskim postupcima provjereno je šest postupaka javne nabave za koje su zaključeni ugovori o nabavi radova i usluga u vrijednosti od 16.614.426,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost te osam postupaka jednostavne nabave za koje su zaključeni ugovori o nabavi radova i usluga u vrijednosti od 2.429.340,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti vezane za provedbu postupaka nabave u iznosu od 802.346,00 kn.

– Provedba postupaka nabave

U okviru rashoda za usluge izvršeni su rashodi za geodetske usluge evidentiranja nerazvrstanih cesta na području Grada u iznosu od 611.187,00 kn te rashodi za usluge hvatanja i zbrinjavanja napuštenih i izgubljenih životinja (higijeničarska služba) u iznosu od 191.159,00 kn.

Za geodetske usluge evidentiranja nerazvrstanih cesta na području Grada (izrada parcelacijskog elaborata, geodetska snimanja s izradom elaborata, iskolčenje objekata i izrada elaborata iskolčenja, geodetska podloga za projektiranje, snimka izvedenog stanja, evidentiranje nerazvrstanih cesta i infrastrukturnih vodova, usklađenje katastarskog i zemljišnog stanja) u lipnju 2022. započeo je postupak javne nabave slanjem poziva na nadmetanje putem Elektroničkog oglasnika javne nabave. Procijenjena vrijednost nabave, prema Planu nabave, iznosila je 400.000,00 kn. Prema zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda od sedam pristiglih ponuda izabrana je ekonomski najpovoljnija ponuda te je za obavljanje navedenih usluga u rujnu 2022. zaključen ugovor u vrijednosti od 17.617,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Ugovoren je rok izvršenja usluga do kraja prosinca 2022. Prema Ugovoru, izvođač obavlja geodetske usluge u skladu s natječajnom dokumentacijom i ponudbenim troškovnikom, koji je sastavni dio Ugovora. Jedinične cijene usluga su nepromijenjene, stvarne količine usluga navedene u troškovniku su okvirne i ovise o potrebama naručitelja, a ukupna vrijednost izvršene usluge može biti veća ili manja od ugovorene (ne smije preći procijenjenu vrijednost nabave). Prema natječajnoj dokumentaciji obračun usluge obavlja se prema stvarno izvedenim količinama i jediničnim cijenama iz ponudbenog troškovnika. Ponudbenim troškovnikom opisane su usluge i utvrđene jedinične cijene navedenih usluga, a nije utvrđen točan ili predviđeni opseg (količine) usluga, odnosno u natječajnoj dokumentaciji nije navedena duljina nerazvrstanih cesta za koju je potrebno obaviti geodetske usluge. Nadalje, u prosincu 2022. zaključen je dodatak ugovoru prema kojem su usluge evidentiranja nerazvrstanih cesta izvršene u ukupnoj duljini od 44 450 metara te ukupna vrijednost izvršenih usluga iznosi 488.950,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, odnosno 611.187,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Ispostavljen je račun u spomenutom iznosu, a specifikacija obavljenih usluga dostavljena je u vrijeme obavljanja revizije (siječanj 2024.) s obzirom na to da geodetski elaborat nije u cijelosti proveden u katastru i zemljišnim knjigama.

Usluge hvatanja i zbrinjavanja napuštenih i izgubljenih životinja u razdoblju od siječnja do listopada 2022. Grad je nabavljao izravno, bez provođenja postupaka nabave na temelju dvije narudžbenice (za razdoblje od siječnja do srpnja i za razdoblje od kolovoza do listopada 2022.). Za navedeno razdoblje ispostavljeni su računi u iznosu od 168.422,00 kn. Za nabavu navedenih usluga u listopadu 2022. započeo je postupak jednostavne nabave prema odredbama Pravilnika o provođenju postupaka jednostavne nabave. Procijenjena vrijednost nabave, prema Planu nabave, iznosila je 176.000,00 kn. Zahtjevi za dostavu ponuda upućeni su na adrese tri gospodarska subjekta. Prema zapisniku o otvaranju, pregledu i ocjeni ponuda, ponudu je dostavio jedan ponuditelj, a ponuđena je cijena u iznosu od 6.950,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (za sve stavke u troškovniku navedena je količina jedan, a ne točna ili predviđena količina tako da cijenu čini zbroj jediničnih cijena u troškovniku, a ne zbroj cijena svih stavaka, odnosno umnožak količine i jedinične cijene stavke). Donesena je Odluka o odabiru najpovoljnije ponude te je s ponuditeljem zaključen Ugovor na razdoblje od studenoga 2022. do prosinca 2023. Prema navedenom Ugovoru, cijena usluge se obračunava po ponudbenom troškovniku, koji je sastavni dio Ugovora.

Natječajnom dokumentacijom i troškovnikom opisane su usluge i utvrđene jedinične cijene navedenih usluga, a nije utvrđen točan ili predviđen opseg (količine) usluge. Za studeni i prosinac 2022. obračunane su usluge za hvatanje i zbrinjavanja napuštenih i izgubljenih životinja u iznosu od 22.737,00 kn.

Troškovnici kao sastavni dio dokumentacije o nabavi navedene usluge nisu sastavljeni u skladu s propisima o javnoj nabavi jer je za sve stavke u troškovniku navedena količina jedan, a ne potrebna odnosno predvidiva količina. Na taj način najnižu cijenu čini zbroj jediničnih cijena u troškovniku, a ne zbroj cijena svih stavaka (umnožak količine i jedinične cijene stavke), što je utjecalo na ukupnu cijenu ponuda na temelju kojih je odabran najpovoljniji ponuditelj.

Prema odredbi članka 280. Zakona o javnoj nabavi, sadržaj ponude, način izrade, dostavu, postupak zaprimanja i druga bitna pitanja u vezi s ponudom propisuje čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za politiku javne nabave pravilnikom. Prema odredbama članaka 4. i 5. Pravilnika o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave, naručitelj u dokumentaciji o nabavi određuje točnu ili predviđenu (okvirnu) količinu predmeta nabave te je obvezan u dokumentaciji priložiti troškovnik koji, između ostalog, sadrži količinu (točna ili predviđena), jediničnu cijenu i ukupnu cijenu stavke (umnožak količine i jedinične cijene stavke).

Državni ured za reviziju nalaže kod provedbe postupaka nabave roba, radova i usluga u natječajnoj dokumentaciji utvrditi točnu ili predviđenu (okvirnu) količinu predmeta nabave u skladu s odredbama Pravilnika o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave.

Grad je u Očitovanju naveo da prihvaća naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju te da će ih u narednom poslovanju otkloniti. U vezi s popisom imovine i obveza navodi da je utvrđena nepravilnost otklonjena, i to obavljanjem popisa imovine i obveza sa stanjem na dan 31. prosinca 2023. te navodi da izvješće komisije sadrži analitiku svih potraživanja po partnerima, izvanbilančne zapise i sudske sporove i obveze te dionice i udjele u glavnici trgovačkih društava u vlasništvu Grada. Nadalje, navodi da je ispravio utvrđenu nepravilnost u vezi s programom održavanja komunalne infrastrukture donošenjem Programa održavanja komunalne infrastrukture za 2023., koji je objavljen u Službenom vjesniku Grada.

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Grada za 2016., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2022. provjereno je je li Grad postupio prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Prihodi	2016.	Poduzeti mjere za potpunu i pravodobnu naplatu potraživanja u skladu s odredbama Zakona o proračunu.	31. prosinca 2017.	nije provedeno
2.		2016.	Donijeti procedure kojima bi se utvrdile mjere i postupci u vezi s naplatom potraživanja.	31. listopada 2017.	provedeno
3.	Rashodi	2016.	Programom održavanja komunalne infrastrukture, pored opisa poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova i iskaza financijskih sredstava s naznakom izvora financiranja, utvrditi i opseg poslova održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.	31. prosinca 2017.	nije provedeno
4.		2016.	Poslove održavanja nerazvrstanih cesta povjeravati prema Zakonu o komunalnom gospodarstvu.	31. prosinca 2017.	provedeno
5.		2016.	Dokumentacijom za javni natječaj utvrditi opis (vrstu), opseg (količinu) prema pojedinim poslovima održavanja i prema nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.	31. prosinca 2017.	nije provedeno
6.		2016.	Plan redovitog održavanja i čišćenja javnih površina, parkova, nasada i zelenih površina uskladiti s Programom održavanja komunalne infrastrukture.	31. prosinca 2017.	provedeno nakon roka
7.		2016.	Utvrđiti obvezu izvješćivanja Grada od strane savjetnika o obavljenim poslovima, a evidentiranje, obračun i isplatu naknada obavljati na temelju izvještaja o obavljenim poslovima.	31. prosinca 2021.	nije provedeno
8.		2016.	Ugovorom o pružanju usluga informiranja građana zaključenim s trgovačkim društvom za radijsku djelatnost definirati vrstu usluga specificirati jediničnu cijenu i vrstu obavljenih usluga.	-	provedeno
9.		2016.	Dodjeljivati donacije udrugama u skladu s odredbama Zakona o udrugama.	31. prosinca 2017.	djelomično provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
10.		2016.	U dogovoru s Hrvatskim kuglačkim savezom dopuniti Sporazum o poslovno sportskoj suradnji, na način da se obveze koje će Grad imati tijekom realizacije Sporazuma izraze vrijednosno.	30. studenoga 2017.	provedeno
11.	Javna nabava	2016.	Planom nabave planirati nabavu roba, radova i usluga na koje se primjenjuju odredbe iz Zakona o javnoj nabavi.	31. prosinca 2017.	provedeno
12.		2016.	Kod donošenja izmjena i dopuna plana nabave sve izmjene i dopune vidljivo naznačiti u odnosu na osnovni plan.	31. prosinca 2017.	provedeno
13.		2016.	Za nabavu roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn provoditi postupke nabave u skladu s unutarnjim aktom o jednostavnoj nabavi.	31. prosinca 2017.	provedeno
14.		2016.	Postupke nabave provoditi prije isporuke opreme.	trajno	provedeno

Obrazloženje danog naloga i preporuke koji su djelomično provedeni ili su provedeni nakon roka daje se u nastavku.

- Preporuka u vezi s usklađivanjem Plana redovitog održavanja i čišćenja javnih površina, parkova, nasada i zelenih površina s Programom održavanja komunalne infrastrukture provedena je nakon roka. Plan redovitog održavanja i čišćenja javnih površina, parkova, nasada i zelenih površina za 2022. nije donesen. Plan je donesen za 2023., a Planom je utvrđen opis poslova, opseg, količina i cijena usluga.
- Nalog u vezi s dodjeljivanjem donacija udrugama u skladu s odredbama Zakona o udrugama je djelomično proveden. Grad je objavio javne pozive za provedbu programa, projekata i manifestacija od interesa za Grad u kulturi, sportu, tehničkoj kulturi, društvene brige o djeci predškolske dobi te socijalnoj skrbi za 2022. Javnim pozivima su utvrđeni propisani uvjeti (opis aktivnosti koje se sufinancira javnim pozivom, ciljevi javnog poziva i prioriteta za dodjelu sredstava, planirani najviši i najniži iznosi i ukupna vrijednost poziva, okvirni broj ugovora koji se planirana zaključiti, procedura procjene pristiglih prijavi, postupak odobravanja sredstava i drugo). Za pojedina područja (financiranje programa i projekata socijalnih i humanitarnih udruga i udruga iz Domovinskog rata, kulture i tehničke kulture) financiranja formirana su stručna povjerenstava za otvaranje, provjeru i odabir pristiglih prijavi na javni poziv. Međutim, osim putem javnog poziva sredstva su udrugama u kulturi, udrugama Domovinskog rata te ostalim korisnicima dodjeljivana na temelju zahtjeva i rješenja gradonačelnika. S korisnicima donacija nisu zaključeni ugovori o korištenju sredstava.

Grad je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni ili nisu u cijelosti provedeni.

1.2. Grad prihvaća status naloga i preporuka iz prošle revizije.